

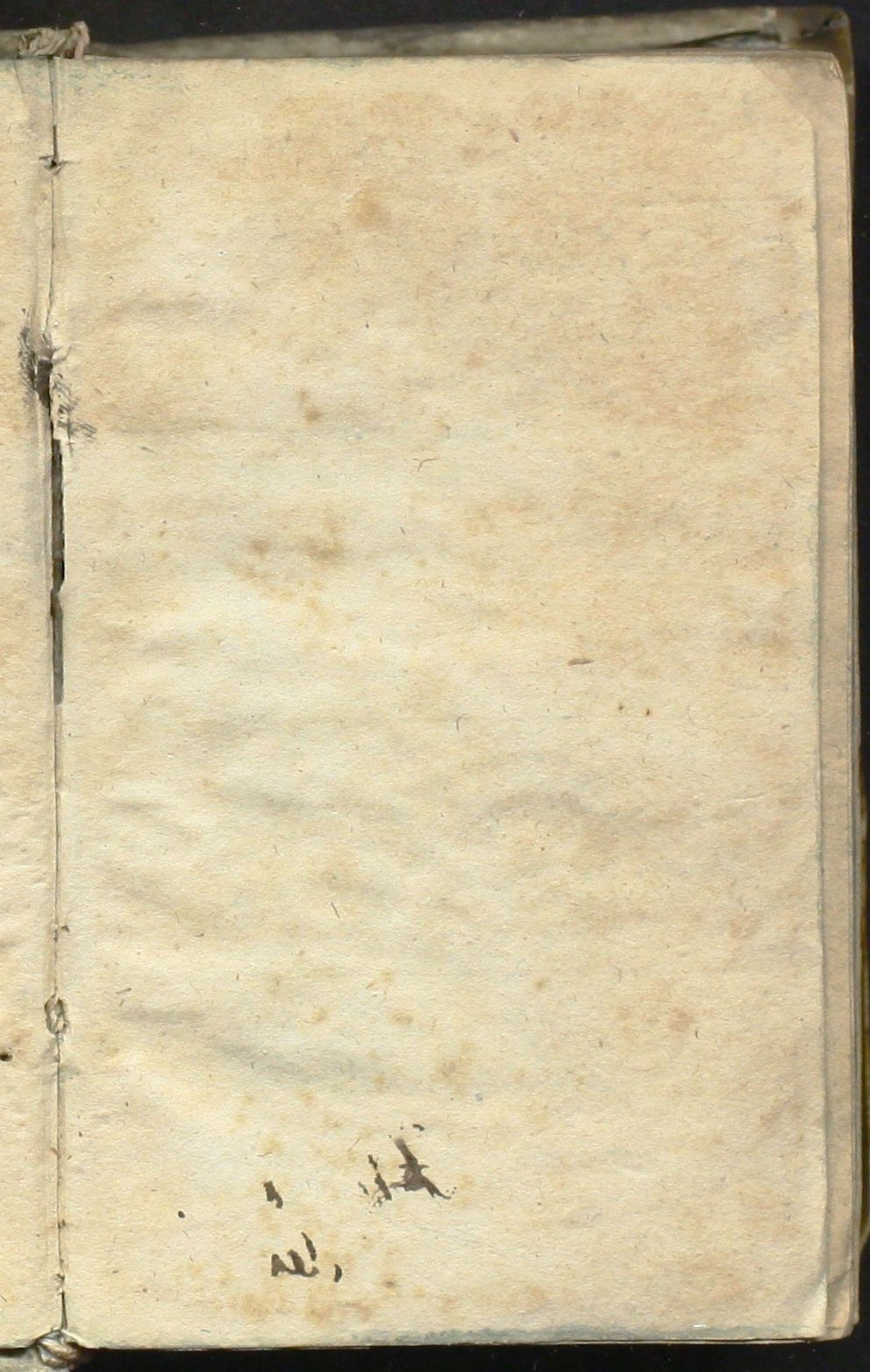
EX LIBRIS
ILLVSTRISSIMI VIRI,
DN. DAN. LVDOLPHI,
LIB. BAR. de DANCKELMANN,
S. REG. MAI. BORVSS. CONSILIARII
STATVS INTIMI; cetera,
BIBLIOTHECÆ ACAD. FRIDERICIANÆ
TESTAMENTO RELICTIS.

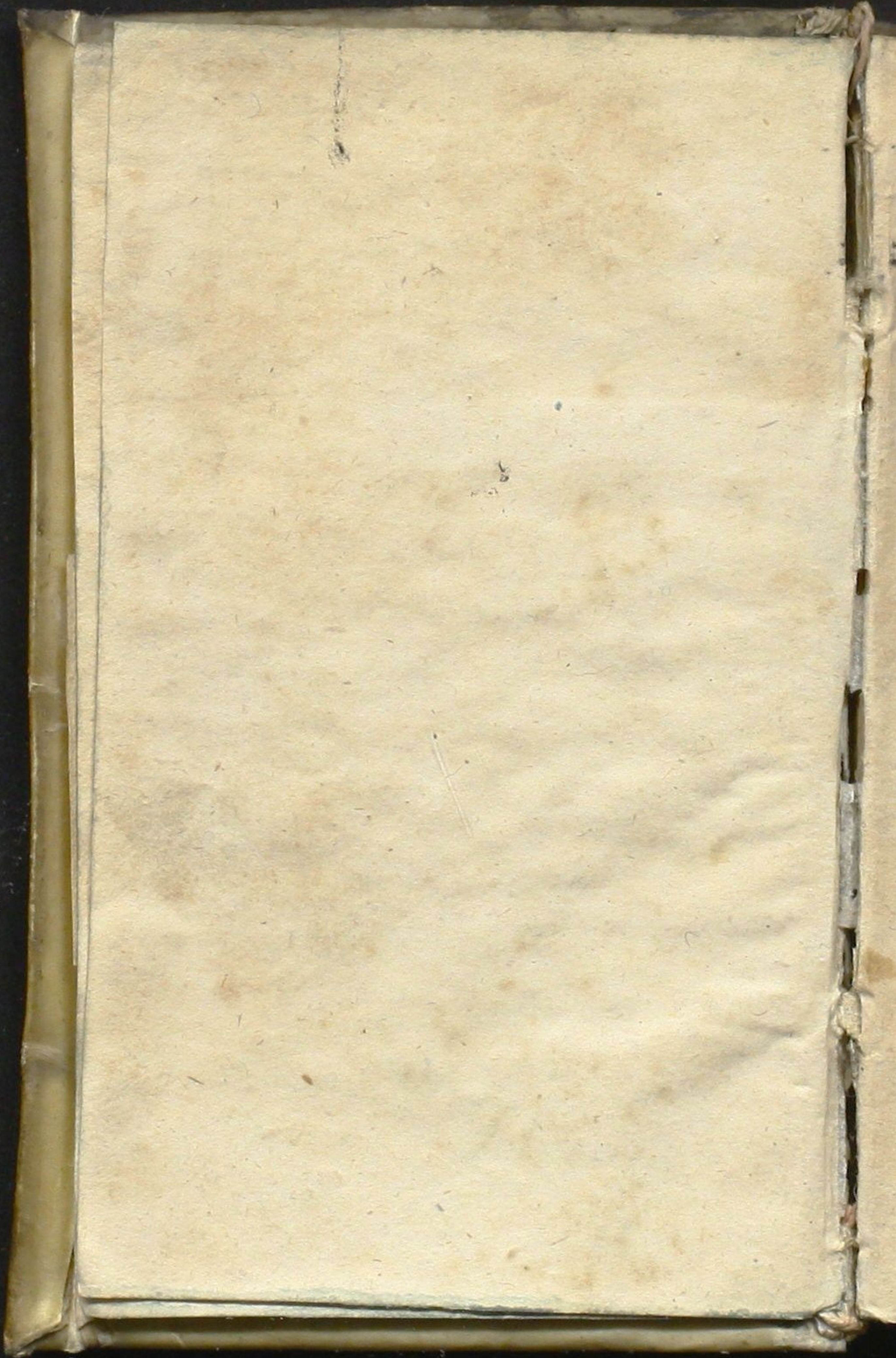
*Th. 10.
dew.*

Handwritten text in a cursive script, possibly a signature or a name, located in the lower-left quadrant of the page. The text is written in dark ink and appears to be a personal or official mark.

~~Fh. 10.~~
den ...

ENCHEIRIDION ^A
DOGMATICO-
HERMETICUM

Morborum partium corporis
humani præcipuorum Curatio-
nes breves continens:

*In gratiam veræ Medicinæ
Studioforum conscriptum*

à
JOANNE VINCENTIO
FINCKIO, Fuldâ-Buchonio, Med. D.

L I P S I Æ

Excudebat Laurentius Cober.

Impensis Eliæ Rehefeldij & Johan. Grosij.

ILLUSTRISSIMO PRIN-
CIPIS AC DOMINO,

Dn. CHRISTIANO,
MARCHIONI BRANDE-
burgensi, Borussia, Stetini,
Pomerania, Cassubiorum, VVanda-
lorum & Silesia Ducis in Jegern-
dorff &c. Burggravio Noribergensi,
& Principi Rugia &c. Domino
suo clementissimo.

*Ectene agant,
Illustrissime Prin-
ceps, qui in re medi-
ca utilia, etiam si ea
secretiora etiam fuerint, oc-
cultant; aut excogitatis pecu-
liari*

DEDICATIO.

liaribus signis, characteribus
Et notis hieroglyphicis invol-
vunt: aut rectius qui foras
emittunt, non frustra quari
posset: Utriusque opinionis suas
rationes dari non plane reji-
ciendas dubium non est: Isti
abusum, Et ex eo provenien-
tem contemptum merito consi-
derant; videmus enim præ-
clarissimorum ingeniorum in-
venta, non in doctorum Et fi-
delium Medicorum pervenire
manus, sed Et empiricis agyr-
tis, lippis atque tonsoribus inno-
tescere, adeoque in imperitorum
Et rasorum tonstrinis sepi-
simè

DEDICATIO.

simè prostitui atq; vilescere:
Hi bonum publicum privato
preferentes, bona Bonis benè
communicari, nilq; invidiosè
occultari debere piè sentiunt;
cum enim, teste Oratore, par-
tim patria, partim amicis na-
tissimus, Et homo homini Deus
sit, quin Et in bestiis studium
posteritatis conservanda ar-
deat, nemo naturæ legibus
subjectus, Musisq; addictus,
non poterit non neglecto pri-
vato commodo, pro ingenij sui
viribus, Artes liberales à ma-
joribus magno labore ac sudo-
re inventas excolere, earum
)?(3. usum

DEDICATIO.

*usum demonstrare, atque hac
 ratione Reipub. pro virili pro-
 desse. Horum ego partibus,
 etsi mihi iudicis & censoris
 personam non sumo, jure sub-
 scribo; Hæcque causa prima-
 ria fuit, quod suasu &horta-
 tu doctiorum, Encheiridion
 hoc publici nunc juris fece-
 rim; quo ipso etsi doctiora &
 auctiora dudum prodiisse
 haud diffitear, has tamen ta-
 lenti mei primitias occultare
 nolui, Est enim aliquid prodi-
 re tenus si non datur ultra, in-
 fit Poëta.*

*Quia verò ingenua justaq;
 omnium*

DEDICATIO.

omnium propè scriptorum ob-
servatio fuit, ut libros novos
Principibus, aut præcipua au-
toritatis viris consecrarent,
quo erga illos debita obser-
vantia tesseram ponerent,
quoque illorum patrociniò &
favore, ceu Minervâ agide,
muniti, ab invidorum calu-
miantium injuria vindica-
rent, Ille Tæ Celsitudini hos
ipso meos labores, Encheiri-
dion licet immaturum, subje-
ctionis & observantia monu-
mentum, humilimè offerre,
Eamq; huic Mæcenatem &
Patronum deligere, debui &
volui,

DEDICATIO.

volui, ut si malevoli crassa vi-
rulenti livoris & calumnian-
di insaniâ (pro ut est mundi
hujus immundi, ubi semper
alter in alterius livet & gras-
satur ingenium, perversa con-
suetudo) hoc arrodere velint,
illud jam I. T. C. factum, ju-
dicij candore & discretionis
perspicacia protegat ac de-
fendat, sicq; pro benevolentia,
humanitate & mansuetudi-
ne, quibus I. T. C. viros bonos
& literatos omnes amplecti-
tur, me quoque, etsi illorum
infirmum, sub Eiusdem patro-
cinio, in hac Marchionatus
superi-

DEDICATIO.

superioris civitate primaria,
de consilio inprimis I. T. C. Ar-
chiatri fidelissimi D. D. Jere-
mia Cornarij, pro tempore
Medicinam facientem, suæ
benignitatis favore clemen-
tissimè amplectatur. Is qui
Corda Principum moderatur,
qui gubernationes solus effice-
re potest, qui Sapientiam per
quam Principes regunt, largi-
tur Deus Opt. Max. I. T. C.
salvæ & incolumem, in o-
mni felicissima prosperitate,
quam diutissimè sospitet, totiq;
Brandenburgicæ Domui ex al-
to benedicat. Vale Princeps
P. S. Inclly-

DEDICATIO.

*Inclyte, & Nestoreos annos
ad Dei gloriam, Reipub. Chri-
stiane commodum, sub inde-
sinenti divinae protectionis pa-
trocinio felicissimè vive. Cu-
riae Variscorum Calend. Fe-
bruarij, Anno 1618.*

III^a. T^a. Celsitud.

subjectissimus

Joannes Vincentius
Finckius.

LECTO-

LECTORI S.

Non defuturos arbitror,
amice & candide Lector,
qui de hisce laboribus no-
stris nimirum intempestivè & indif-
ferenter judicaturi sint; ab his enim
nimis vulgaria, ab illis dudum dicta,
ab istis à *methodos* proposita, & id genus
alia audient: nec mirum! quis enim
in hoc scripturientium subtilissimo
sæculo doctiorum auribus quicquã
dignum proferat? cum summos a-
scendisse gradus omnia videantur.
Nec tamen inficias ibis, quod dies
diem doceat. Quare si vel minimum
minus notum, vel etiam ab aliis stu-
dio occultatum, in hocce Encheiri-
dio nostro offenderis, ob illud ipsũ
in lucem prodiisse puta: Quodq; ob
veræ Medicinæ Studiosos, Practi-
cantium Scholas ingressuros, maxi-
mam partem concinnatum est, præ-
mittendo nimirum in singulis capi-
tibus simpliciora unicuiq; corporis
)?(6 nostri

L E C T O R I S.

nostri parti congrua & appropriata; subjungendo mox compositorum medicamentorum nonnullas formulas; addendo tertio loco usitata tiora modernorum Hermeticorum remedia; & deniq; in pluribus capitibus medicamentorum horum arte spagyrica ritè præparandorum modos, partim ex Præceptorum nostrorum Lectionibus publicis & privatis, partim ex doctissimorum viatorum quibus cum conferre licuit responsis, partim deniq; privatâ curâ & propriâ experienciâ observatos & collectos, adnectendo. Morborum autem Causas, Signa, Prognostica ab aliis clarissimis Medicis subtilissimè pertractata, studio omisimus. Tu benevole Lector hisce laboribus nostris fave, quibus nos alios, secreta sua sacris Eleusiniis secretiora qui habent, ut tandem aliquando prodeant, irritaturos speramus. Vale Vale.

Ad!

Ad Clariss. Medicum

D. JOANNEM - VIN-
CENTIUM FINCKIUM, Con-
sobrinum suum dilectum, cum
Enchiridium ederet.

Magnus erat quondam, sed nunc; qua tem-
poris hujus

Prosperitas; Medica est summus in arte vigor.

Quae latuere diu, quae non exculta fuere,

Fert, confert, ditat postera quaeq; dies;

Texit ea invidia, aut neglexit inertia stultè,

Quorum incrementum largior usus agit.

His studia ornandas Tua cum sic promptior addas,

Solertem atq; bonum quod decet ipse facis.

Perge ita, fructus erit, sibi sunt confinia nempe,

Sedulitatis onus, commoditatis honos.

Jeremias Cornarius D. Med.
Brandenburg Bojoruti.

Quo magis incumbis Morbis Medicâ arte me-
deri,

Fuldaici, Fincki, stella corusca Soli;

Quo magis incumbis Phœbi auxiliaribus herbis,

Iungens Galeni pharmaca & Aureoli;

Hoc propius superis accedis civibus, & te

Et toto nomen spargis in orbe tuum.

Tam Medicus cunctis res optatissima terris,

Tam magnum ac ingens est Medicina bonum.

)?(7

His

Hac duce nempe forum morborum corrumpit agmen.

Hac duce speratam percipit Aeger opem.

Hac duce servatur mens sana in corpore sano.

Hac duce dira lues; hac duce Parca cadit.

Hac duce mortali veniunt bona plurima genti.

Hac duce saepe aliquam fert necis hasta moram.

O te praeparibus, Vincenti Clare, beatum,

Qui volvis Medicos nocte dieq; libros,

Indeq; miranda Plantarum indagine vires

Eruis in Patria remq; bonumq; tua.

Hoc est quod vivus quondam, quod mortuus Idem

Te tuus aetheria poscit in arce Pater.

Hoc est quod de te Princeps Buchonius; Hoc est

Quod petit à studiis Fuldidos ora tuis.

Sic Patris, Patriæq; tuae, sic Principis omen,

Implebis Genij dexteritate tui.

Quaestu alij crescant; Tu Pæonis arte valebis,

Maximus esse hominum, proximus esse

Deo.

Observantia ergo scribb.

Arizberga

VWolfgangus Hildebertus.

Εἴ ποτε ἰητρὸς λημεῶνας ἐνείματο πάντας
φοῖβε, καὶ φοῖβε πάντα πέπωκε δρῆσον
Φίγκιός ἐσθ' ἔτ' Ποδολείρι, ἠδὲ Μαχάων
ὄντι ὄγανται ὁμῶς, ὄντι φιλέσιν ὁμῶς.
ἔτ' εὐ μὲν λημεῶνας ἐνείματο πάντας
φοῖβε, καὶ κατέχευε σήθησι φοῖβοι ὄλον.

ἔοσε

ἕστα γὰρ Ἰπποκράτης μετὰ τέτρω κὶ Θιόφραστο
 πλείοσι γράψι βροτοῖς δὴτ' ἐπέεσι λιπών.
 βίβλω ταῦτα σμικρῇ ἐν ταύτῃ Φίνκι[Ⓞ] ἕξ
 γρήσιμοι ἀμφαγαπῶν τῶ βραχυτήτα μέγαν.
 ἢ ὦ Φίνκ' Ἀσκληπιῦ τέκ[Ⓞ], ἄλλα καὶ ἄλλα
 βιβλία ἔλομένε νόσφι φθόνοιο τέλει.
 γρὴ γὰρ Λητοῖδ' ἑξάποιτα Απόλλων[Ⓞ], εἴ τι
 εἰδὴ σοφίης, μὴ φθονερὸν τελέθην.
 ἔτω παμπόλλυς πολυῖδρῖσι σαώσῃς,
 καὶ πάντι ἐοσι νεκρῶν ἐν αἰδαο πύλαις.
 αἴψ καὶ ὑπὲρ καμάτων τέτων συκλήψαι αὐτῶν
 ἀγλαὰ μυσάων δῶρα ἰοσεφάνων.
 ἔτω κὶ φά[Ⓞ] ἰητρῶν ἀτάξιον ἄλλων
 πληροῖς ἀμφαδίλυ ἰνία τεινόμετ[Ⓞ].

Lipsia fund.

Joannes Nesterus C. V.
 Poëta Laur. Cæsar.

IN VARRAM SIVE
 ZOILUM.

VArra, pessime Varræ pessimorum,
 Puditißime putidissimorum,
 Suis multum Calydonio ferina
 Inquinatior impudentiorq̃;
 Suis qui nocticulis dieculisq̃;
 Perfrictam caperans scabensq̃; frontem,
 Carpi melliculos novos libellos,
 Tecum εσ verbula mansa murmurillas
 Quærens te moneo, librariorum

Cave!

*Caveto endogredi laboriosus
Domus, invidulo & notare morsu
Huncce dulciculum novum libellum;
Maneto potius domiligatus
Fadus, stercoreus, sonax, perosus
Ad presapia sterquiliniorum, &
Ponas quicquid imaginationis.
Si non abstineas, celebris ecce
Gesio discutiet tibi molares
Oenides, prasino sago sagatus,
Vir Hippocratica mitra beatus,
Qui te sepicule diutuleq;
Querit, & pariles tuos sodales
Ebrios odio Vatiniano,
Et dignos Gyaris subinde, dignos
Cera Cerite. Purior salillo
En ecce ipse adest, nec hercule absq;
Saltat cludine, crede, queritando:
Grunnitu satius tibi ergo, Vappa,
Fatutina colens olenticeta
Torosum minitaries botellum;
Quam res ludere purimas homonum.
Sus multum Calydonio ferino
Inquinatior impudentiorq;
Vappa, pessime Vappa pessimorum
Puditissime puditissimorum.*

IDEM.

ENCHEI.

ENCHIRIDIUM

Dogmatico - Hermetici

DE PRAECIPUIS ALI-

quot Corporis Humani Affectibus.

CAPUT PRIMUM

DE DIGESTIVIS UNIVER-

SALIBUS.

Ἐπονα φαρμακῶν ἐν κού-

πινέσει, μὴ ὡμα, inquit
Hipp. noster lib. 1. aph.

22. Hinc morbi plures,

cum fixas in corpore nostro e-

gère radices, non crudis pur-

gantium medicamentorum fa-

cultatibus irritandi, sed Conco-

quentibus, seu ut vulgò loqui-

A

mur,

mur, Digestivis primò ad orientis sunt. Talia pro peccantium humorum varietate & malignitate à Dogmaticis varia præscribuntur. Hermeticis in quotidiano usu sunt.

Tartarus Vitriolatus; quem describit Osvaldus Crollius in Basilica chymica fol. 115, 116. (Joan. Beguinus in Tyrocin. chymic. lib. 3. cap. 19. Magisterium Tartari vocat) Hujus ℥j. in ℥ iij. vini veteris ferventis dissoluta, cum decocto passularum pro libitu misceatur, ejusq; singulis diebus manè & vesperi haustus exhibeatur: vel ℞ juris gallinæ ℥v. vel vj. quibus in paropside supra lentum ignem calefactis adde Tartari Vitriolati
dosin

dosin (quæ est à Θ s, ad Θ ij) & cum argenteo cochleari move donec solvatur, jusculum acescat: Melioris verò saporis conciliandi gratia guttulæ aliquot olei Cinamomi addi possunt.

Tale quoque Digestivum est Cremor seu Crystallus Tartari, à Joseph. Quercetan. in pharmacop. dogmat. restitut. capite ultimo, & Beguin. lib. 3. cap. 17. descriptus, qui in omnibus ferè pharmacopoliis rectè jam innotuit: hujus \mathfrak{z} j. etiam per se & sine jusculo exhibitam, clementer foetentem camarinam expurgare docet idem Quercet. loc. citato; quod tamen sine adjectione stimuli alicujus utpote Diagryd. gr. ij. iij. vel iiij. vel

A 2 alte-

alterius, haud facile nisi in corporibus. & quous, perfecte assequeris.

Hic tertio loco merito additur Mixtura illa decantata de Tribus, seu Mixtura simplex ut vocant; quae in nonnullis etsi quod sciam adhuc dum per paucis praeparatur pharmacopoliis, eò quod paucis hactenus quoque innotuerit: Quae quum felicissimo cum successu in pluribus morbis exhibeatur, ideo ejus merito parandi rationem ex aliis hic praemittere nobis quoque placuit. Constat autem haec Mixtura ex tribus Spiritibus ad triplices nostros Spiritus, Naturalem nempe, Vitalem & Animalem accommodatis, videlicet ex
Spiri-

Spiritus Aquæ Theriacalis cam-
phoratae quinq; partibus; Spiri-
tûs Tartari optimè rectificati
tribus partibus, & Spiritûs Vi-
trioli optimè correcti parte unâ.

*Spiritus Aquæ Theriacalis Cam-
phoratae sequenti viâ præ-
paratur.*

℞ Spiritus vini optimè à phle-
gmate rectificati, & in tenuissimam
omnia pervadentem essentiam re-
ducti ℥x. theriac. Andromach. ve-
ter. ℥v. myrrh. rub. ℥iij. croci ori-
ent. ℥ss. omnia indantur Cucurbitæ
rectæ, apponaturque alembicus, (in
quo ℥ij. camphoræ ponantur) & vas
recipiens, claudanturq; optimè jun-
cturæ; in Mariæ Balneo igne quan-
tum fieri potest levissimo & calore
tepidissimo spacio 3. vel 4. dierum,
ita ut toto tempore exiguum tan-

A 3 tùm

tum exstillet, digerantur, post lentissimo ignis gradu liquor exstilletur; tandem ignis augeatur, ad ebullitionem aquæ in Mariæ balneo: cumque etiam hoc ignis gradu nihil amplius exstillaverit, sinantur vasa refrigerari, refrigeratisq; vasis & apertis clausuris eximatur Liquor exstillatus, & refundatur materiæ à qua evocatus est; clausis juncturis prior labor tam digerendo quam destillando repetatur, tertio etiam hoc labore reiterato; Ita accipies Spiritum Aquæ Theriacalis omnium præstantissimum, cum aliquot guttulis olei theriacalis penetrantissimi & optimi, quod per infundibulum secernitur, & reservatur tanq. preciosissimus Balsamus contra omnis generis venena & pestem: Spiritus verò seorsim ad Mixturam reservatur.

Quod ad Spiritum Tartari attinet,

net, cum ejus præparatio ex Croll.
Basilic. chymic. pag. 157. & seq.
Joan. Beguin. Tirocin. chymic. lib.
2. cap. 4. aliisque pluribus notissima
sit, ideòq; de ejus præparatione ni-
hil ulterius addemus: Hoc saltem
monendum duximus, ut tot coho-
biis Spiritus à Colcothare elevetur
& recipiatur, donec omnem foeto-
rem amiserit, planeque insipidus
factus fuerit, aliquin Mixturam gu-
stui ingratham reddet.

*minime
verum
insipidus
ab initio
factus.*

Spiritus autem Vitrioli huic Mi-
xturæ conveniens ita paratur: Vi-
triolum optimum aquâ communi
stillatitiâ dissolve, solutum per fil-
trum cola, colatum ad tertias eva-
pora; dum pelliculam contraxerit,
indatur vasi oblongum bacillum, ut
ei sal Vitrioli in loco frigido adhæ-
rescat; salem hunc exsiccatum si non
fatis depuratus fuerit iterum solve,
cola, depuraq; procedendo modo
supe-

superiori. Hunc salem satis depu-
 ratum inde Cucurbitæ vitreæ satis
 ampli orificij luto obductæ, super-
 funde Spiritum Vini satis optimum
 ut fiat pasta, appositoque alembico
 clausisq; juncturis immitte furno
 aperti ignis, applica recipiens satis
 amplum, clausisque ritè omnibus
 juncturis institue destillationem
 primò lentissimo igne, ut Spiritus
 vini evocetur, mox auge ignem ut
 phlegma quoque ascendat; tandem
 incipientibus provenire spiritibus
 siccis sensim ignis augeatur, ut fiat
 fortissimus, ita ut vitrum lique-
 re incipiat præ nimio calore; quo
 peracto sine ignem extingui vasaq;
 refrigerari; vasis refrigeratis exime
 liquorem: Spiritum vini in Mariæ
 balneo à phlegmate & Spiritu Vi-
 trioli separa, dein phlegma quoque
 à Spiritu Vitrioli abstrahe, usque
 dum ascendere incipiant guttulæ,
 tum

DOG MATICO-HERMET. 9

tum appposito novo recipiente pel-
latur quoque Spiritus per arenam :
hac ratione attenuabitur viscositas,
quemadmodum corrosivitas affusi-
one Spiritus Vini.

Porro his tribus enumeratis
spiritibus rectè præparatis fit
eorum proportione superiùs
nominatâ commixtio, in vitro
angusti orificij, quod optimè
clauditur, ponunturq; ad dige-
stionem in calore hypocausti le-
nissimo, spacio 3. vel 4. septima-
narum, & sic perfectè elaborata
est Mixtura simplex.

CAPUT II.

DE CEPHALALGIA.

Cephalalgia in specie sic
dicta, cum ab externis
plerumque causis cali-

A 5 dis

dis originem suam ducat, ideò
 contrariis alterantibus facile
 tollitur, qualia imprimis sunt
 cephalica dicta frigida & hu-
 medantia, ut Rosæ quæ Cere-
 brum firmant; Violæ quæ so-
 mnium inducunt, Item flores
 Nymphææ, Borruginis, Buglof-
 sæ, Acetosa & in genus alia quo-
 vis modo adhibita.

Pro Topico Cancris aliquot
 fluviatiles aceto rosaceo irriga-
 ti & contusi, Emplastri loco cir-
 cumplicentur, Theoph. lib. de
 vermib. cap. II. Ruland. cent.
 I. curat. 22. & 73.

Vel. ℞ Lactis ex semin.

Papav. alb. cum aq.

rosar. facti ℥ij.

Aq. Solan.

Nymphææ

Nymph.

Sambuc. ana ℥ij.

album ovor. nu. ij.

alum. usti ℥ij.

boli armen. ℥ij.

Optimè conquassentur & misceantur per Epithem.

Capitali.

Quod si tamen diutiùs malum perseveraverit, commendabiles sunt pilulæ Rudij, professoris Patavij primarij, quarum perfectam descriptionem habes in Miraculis chymicis Philip. Mülleri fol. 101.

Alij, Olei Musci & olei Camphoræ ana guttas vj. in vino vel Cerevisia manè & vesperi exhibent.

Muliercularum nostrarum panacæa quasi est Puerulis quovis

A 6

Capi-

Capitis morbo correptis indifferenter caput mortuum è rosis (quod vocamus Ein Rosenfuchsen) Aquâ earundem probè irrigatum, frequenter applicare; Quæ sanè rectiùs longe facerent, si idem caput mortuum Aquâ seu Spiritu Rosarum ardente (de quo Quercetan. in pharmacop. dogm. restit. cap. 7. fol. m. 30. & Beg. in tyr. chym. lib. 2. cap. 2) irrigarent, majoris etenim activitatis esset: Verùm, ubi hunc unquam apud quæquam Pharmacopœorum nostrorum invenire est? cum iidem Aquam Rosarum simplicem, quod sanè minimum est, ne quid dicam altius, paraturi, Rosas non solum matutino tempore,

re,

re, quod fieri minimè debebat,
 humore alieno adhuc perfusas
 colligant, sed & nescio quot a-
 quæ fontanæ mensuras ante de-
 stillationem affundant: hinc,
 annon inutile phlegma diven-
 dunt? hoccine annon egregiè
 Ægrum argento emungere est?
 Ah quot in Syrupor. Electuar.
 Pilular. Pulver. & id genus alio-
 rum dispensationibus turpes
 cōmittuntur errores, dum cor-
 rupta, putria, exoleta, adultera-
 ta, pro veris & recentibus com-
 positione horum ingrediuntur;
 hinc mirum omninò non est,
 non solùm Medicos ipsos sæpis-
 simè falli, sed & Ægros plurimos
 mortem sibi potiùs, quam vel
 ullam talem confectionem sibi

AC A 7 exo-

exoptare & deligere, cum ut piscatores icti sapiant; Cui malo non minimam sanè ansam præbet & hoc, quod plurimi Pharmacopolarum hodierno seculo nullo Magistratui jurejurando, annuatim etiam præstando, obstricti teneantur: accedit, quod pluribus in locis tam simplicium quam compositorum medicamentorum examina seu visitationes ut vocant instituantur penitus nulla, hinc exoleta pro vegetis, adulterata pro sinceris divendunt: Nec tamen hic de omnibus indifferenter loquimur, Viros etenim cordatos & candidos publica privatis meritò anteponentes, plurimos esse non ignoramus. Sed de his *ὡς ἐν τῷ ἀπόδω* satis. CA-

CAPUT III.

DE PHRENITIDE.

IN Phrenitide Cerebri Membranarumq; ejus Inflammatione cum febre acuta conjuncta, curationis initium rectissime fit à venæ sectione, quæ ob urgentem necessitatem protinus & quidem copiosa, si vires ferant, sanguisq; redundet, administranda est, non injecto etiam clystere & Ventriculo pleno.

Spiritus effervescentes indomitos demulcet & coagulat Laudanum opiatum Paracelsi, ad 3. 4. vel plura grana exhibitum : sic principi cuidam Germano Phrenitide cum febre acutissima laboranti, gran. 5. propinaste

pinasse Paracelsum narratur, qui sex integras horas subdormiens ad sanitatem rediit. Innumeras verò hujus Laudani descriptiones apud Autores invenies, ut quam sequaris vix noveris. Felix Wirs in chirurgia sua sequentem præparationis modum docet:

℞ Opij Thebaici ℥ij. affunde Spiritus vini alcoolisati ℥v. stent in loco calido in digestionem, donec Spiritus vini extraxerit tincturam: hinc effunde Spiritum Vini in quo latet vera essentia Opij; fæces remove, & Spiritum vini ad mellis crassitatem detrahe: Hinc ℞ succi citri expressi & clarificati per manicam Hippocratis ℥ss, opij superius præparati ℥iiij, misce optimè. His adde olei Cinamon. ℥j. garioph. ℥ss, Magister. perlar. & corallor. ana ℥ij, opti-

optimè misceantur, indanturque Cucurbitæ parvæ optimè sigillo Hermetico clausæ, stent in digestione per 20. dies noctesque, exime & serva ad usum. Dosis à gran. iiij. ad vj. vij. xij.

Huic si non major virtute saltem par erit sequens descriptio:

℞ Opium Thebaicum purum & sincerum, q. v. scinde in taleolas tenues parvas & latas, ac in scutella vitrea leni calore exsicca, agitando sæpius, donec nempe omnis fætor abjectus fuerit, opiumque benè seu aromaticè olere inceperit, digitisque in pulverem teri ac abire possit; Extrahe tincturam cum aceto ad eminentiam quinq; digitorum superfuso, nec stet in hac infusione Opium ultra diem: Postea destilla acetum tincturâ opij, imprægnatum in Mariæ balneo, tincturâ opij in consistencia mellaginis in fundo Cucurbitæ

bitæ relictâ. Ad hujus extracti ℥j. adde Magister. Perlar. & Corallor. ana ℥ss. & extracti croci ℥ij, misce diligenter cum oleo gariophyll. ℥ss. Dosis hujus ab j. ad iij. vel v. grana.

Post Bilis fervore contemperato, exhibeantur sæpe grana 10. vel plura salis Perlarum, ut docet Croll. in Basilic. chym. pag. 163. idq; cum aq. borrag. vel bugloss. Præstantior autem sale est Quinta Essentia earundem, ab Anshelmo Boetio de Boot lib. 2. de gemmis, cap. 38. & Joan Rhenano in theoremat. chymiotech. fol. 32. & 33. Item Ducan. Bornett. Scoto in Jatrochym. fol. 113. aliisq; descripta.

Etsi verò communiter Perlas & Corallia, dum eorum salia & Magisteria parare animus est, aceto radicato

dicato solvamus, hoc tamen men-
struum maximè improbat Thomas
Mufetus in Epist. medic. à Schol-
tizio collectis Epist. 77. tantam enim
sal s ammoniaci in aceto latitantis
aciditatem & acrimoniam restare
ait, cui eluendæ & auferendæ vix 300.
aquæ conchij sufficient, ideò & ali-
am ejus præparationem ibidem
substituit: Quocirca alij gemma-
rum harum Magisteria paraturi, in
solutionem earundem guttas ali-
quot olei salis, Tartari per deliqui-
um facti infundunt, quod Magiste-
rium statim separat, & albissimo co-
lore deprimat, hoc sæpius aquâ dul-
ci calidâ destillata eluendum, post
exsiccandum. Rectiùs verò alij
præcipitationem hanc per oleum
seu Spiritum Vitrioli rectificatum
instituant; hinc enim etsi aciditatis
aliquid Magisterium retineat, ea ta-
men Ventriculo gratissima est; ne-
que

que etiam tot opus erit eluitionibus repetitis.

CAPUT III.
DE MELANCHO-
LIA.

Melancholici expurgandi sunt primò lenioribus, Cassiâ, Sena, Mirobal. Ind. chebulis: post si contumax sit materia fortioribus, Epithym. confect. Hamech. Pilul. Indis, Cochiis, aureis de fumar. de epithym. de Lapide Lazuli.

Rulandus cent. 1. curat. 4. his pilul. usus est:

℞ Pilul. de fumo
terre ℥j.
Helleb. nigri ppt. gr. viij.
Cum aq. bugloss. F. pilul.

Nō.

Nō vij. pulv. cinam.
involvenda.

Medicinam Melancholiæ
specificam Paracelsus ponit in
Floribus Antimonij, bis, ter,
quaterve pro morbi contuma-
cia cum pauca theriaca exhibi-
tis: quos & plures alios felicif-
simè exhibuisse legimus.

Flores Antimonij vel per se
parantur, vel cum adjectione ali-
qua. Per se fiunt communi more per
sublimationem in aliquot ollis su-
pernè ad orificium alembici sibi
mutuò artificiosè incumbentibus
(ceū docet Croll. in Basilic. chym.
fol. 132.) igne primum non admo-
dum valido, sed tamen auctiore, do-
nec prodeant tam albi quam rubei
flores. Commodior autem via
videtur hæc, quæ fit per Latus, ut
vulgò vocant, hoc modo: Primò
omni-

omnium fiat Cucurbita terrea non admodum capax seu corpulenta, sed penè æqualiter à superiori orificio ad fundum usque fastigiata: (die fast eine gleiche weite habe à fundo ad orificium) dein paretur ex eadem terra siphon seu canalis duos pedes circiter longa, tantæ capacitatis, ut orificium Cucurbitæ ritè ambiat (daß sich das orificium Cucurbitæ in die Röhre recht einschliesse) post & Antimonij electi subtilissimè pulverisati & cribellati $\frac{3}{4}$ lb (ex minera antimonij simili modo flores quoq; elicies uti docet Medicina chymica Joannis Popen fol. 347. & seqq.) & in prædictam Cucurbitam obliquè in fornace positam, prominente tamen ejus orificio, immitte (Man fan den Kolben erstlichen in den Ofen lutsiren / dann das Antimonium
 mie

mit einem röhrlöffel hinein tragē;
 doch dz nie alles vff einen hauffen/
 sondern ein wenig zerstreuet lige/
 sic melius procedet operatio) dein
 adaptetur siphon extra prominenti
 Cucurbitæ orificio; siphonis verò al-
 teram partem extremam Cucurbi-
 ta vitrea amplioris orificij excipiat:
 quibus omnibus rectè perlutatis
 subministretur ignis primò remis-
 sior, dein auctior, tandem vehe-
 mentissimus, per 12. vel plures ho-
 ras, prodit Antimonium in flori-
 bus sine omni ferè capite mortuo
 (Wann die flores nicht mehr ge-
 hen / so wird die Röhre kalt / als
 denn muß man ablassen weiter
 Feuer zu geben) In orificio Cucur-
 bitæ invenies flores crySTALLINOS al-
 bicantes ex ipso antimonio crudo
 elevatos, quos cautè separabis: in
 canali verò appposito flores elegan-
 ter

ter purpureos & rubeos, quorum
 dosis gran. 2. 3. vel. 4. in cucurbita
 verò extremo loco posita, phlegma
 acidum quod nonnulli Acetum an-
 timonij vocant, de quo alibi. Hi flo-
 res Antimonij, ut & reliqui omnes
 per sublimationem facti, vomitivi
 sunt, & per se rarò in usus Medicos
 veniunt, nisi manu Artista corrigantur.
 Hujus correctionis modum ve-
 rè & merè medicū proponit Croll.
 in Basil. chym. fol. 132. 133. Quin &
 iidem Flores mitissimi fiunt, si cum
 vini & mellis Spiritu aliquandiu
 circulentur; vel si in scutella vel
 concha vitrea supernè cum papyro
 diligenter cooperiantur, & retrò
 fornacem hyberno tempore per du-
 os vel tres menses ponantur, ita ta-
 men ut quotidie cum spatula lignea
 bis terve moveantur, (ne videl. non
 agitati nigrescant,) fiunt flores ad-
 modum lenes & spongiosi & ma-
 nent:

nent rubei: ad papyrum verò, quæ
 concham cooperit, multum de sul-
 phure fatido elevatur, quod in se
 continet Spiritum illum vehemen-
 tiùs per superiora operantem. Ho-
 rum florum gran. 8. vel 10. ad sum-
 mum movent blandè 4. vel quinq;
 sedes sine omni vomitu, cum tamen
 ante rectificationem eorundem flo-
 rum gran. 3. vel 4. non tantum al-
 vum perturbent, sed etiam vomitus
 creant.

Corallia rutilantia collo ma-
 nibusque gestata contra Phan-
 tasiã, spectra, Phantasmata &
 Melancholiam Paracelso teste
 excellentis sunt virtutis; quan-
 tò magis si in essentiam seu
 Tincturam redigantur suas vi-
 res exferent; Neque enim du-
 bitandum est cum Croll. in Ba-
 silic. chym. fol. 164. utrum hæc

B

vera

vera & genuina haberi possit, cum tincturæ pleræque ex ejus opinione quæ ostentantur, imprimis quæ affusione aquæ mellis extrahitur, non subjecti solvendi sed menstrui solventis sint; Id quod pernegat Clariss. D.D. Petrus Præceptor noster honorandus in Nosolog. Harmon. tom. I. fol. 66. Si enim (inquit) in melle talis est Spiritus, qui solidissimum corporum Aurum solvere potest, quidni Corallia minus refractaria solvat? Elicitur autem è Coralliis Tinctura beneficio aquæ mellis hoc modo:

Injiciantur sacculi arenâ repleti pugni magnitudine in mel destillandum, ne nempe nimia ebullitione mel

ne mel alemb. transcendat, indeq;
 ex cineribus proliciatur spiritus, qui
 super fragmenta Corallorum cru-
 dorum fusus coloratur statim; quo
 decantato, & simili modo per eun-
 dem ulterius tincturâ extractâ do-
 nec corpus album & mortuum re-
 manserit, aquæ mellis omnes tinctæ
 in Balneo lentè abstrahuntur: resi-
 duum in fundo manens bis terve
 aquâ destillata abluitur: denique
 illud coagulatum in Spiritum vini
 rubicundissimam tincturam depo-
 nit, deinceps ad majorem confi-
 stentiam abstracto rursus alcoole
 revocanda: Dosis à gr. 4. aut 6. ad
 10. vel 12.

Solvuntur etiam Corallia (in-
 quit D. D. Petrus loc. cit.) reverbe-
 rata nimirum & calcinata (quam-
 vis Ducan. Bornettus in Jatrochym.
 fol. 113. calcinationem horum super-
 vacaneam existimet) per triduum

B 2 vel

vel quatrimum, donec eorum frustula ex albis lutea, & ex luteis istorum rubicundissima fiant & spongiosa, per alcool vini atiusum, usitato more ad justam consistentiam dein rursus abstrahendum.

Solvuntur quoque si cum salis nitri æquali parte subtilissimè pulverisata, & in crucibulo igne Rotæ optimè fusa, rursusque aqua calida edulcorata, per Spiritum Vini, sufficienter extrahantur, ablato rursus ad justam consistentiam menstruo. Si cui in Pelicano aliquandiu circulare libuerit, ei liberum erit, sic habebit insignium virtutum arcanum præstantissimum.

Optima verò eidem Autori videtur Tinctura, quæ beneficio Pumicis elicitur sequenti modo:

Cemententur frustula Coralliorum cum Pumice usto, & in vino extincto,

tincto, inque pulverem redacto, ita
 ut in fictili cœmentatorio stratum
 super stratum cum utroque facto,
 pumicis pars inferiùs duorum di-
 gitorum crassitie fata, frustula co-
 ralliorum hinc inde disposita, neq;
 sese mutuò attingentia excipiat, ac
 desuper eadem altitudine pars pu-
 micis superior superinjecto opercu-
 lo claudat: fiat dein hæc cœmenta-
 tio in igne reverberij flamma since-
 riori vasa triduo integro feriente;
 quo opere finito pumex relictis co-
 ralliis albis omnem tincturam eo-
 rundem imbibit: ab eo igitur cum
 Spiritu aceti, extrahe tincturam
 toties, donec nulla amplius prode-
 unte, omnis rubedo collecta sit: à
 qua denuò ad crassitiem liquoris
 per destillationem evocato men-
 struo, eundem cum alcoole vini cir-
 cula per quindenam: Deinceps ve-
 rò separato leni calori balnei dicto

B 3

Spiritu

Spiritu vini, habebis veram Coral-
liorum Tincturam.

In Melancholia hypochon-
driaca summum & excellentif-
simum digestivum est Tartarus
Vitriolatus quotidie exhibitus;
ut & cremor Tartari, de quibus
sup. cap. i. dictum est.

Magni nominis Medici A-
qua secreta Melancholiæ Hy-
pochondr. convenientiss. hæc
est.

R^x Flor. borrag.
Bugloss.
Stachad. arab. ana ℥ss.
Rorismar.
Majoran.
Meliss. ana ℥iij.
Radic. bugloss. ℥iij.
 peon. ℥j.
Aq. bugloss.
 borrag. ana ℥iij.

Syr.

Syr. Granat. ℥iij.

Pulv. cinam. gross.

galang.

garioph.

croci.

sem. basilic. ana ℥j.

Superfunde vini Rhenani ℔ iij.
Stent in infusione per biduum vel
triduum, destillentur dein lento
igne per Mariæ balneum.

CAPUT V.

DE EPILEPSIA.

Huic morbo ex proprieta-
te & arte signatâ quæ con-
ferant à priscis & recentiori-
bus recententur plurima, qua-
rum tamen nonnulla certis qui-
busdam observationibus deli-
guntur, ut.

B 4

Radix

Syr.

Radix Pœoniæ Lunâ de-
crescente mense Martio vel A-
prili (alij sub canicularibus ma-
lunt) effodienda.

Viscus quercinus itidem Lu-
na decrescente inter duo Ma-
riæ (ut loquuntur) festa colliga-
tur, nobiliorque habetur illa
pars quæ quercui prior re-
secta est.

Ungula Alcis posterioris pe-
dis dextri (quam auriculæ sini-
stræ ingruente paroxysmo im-
mittit, seque hoc pacto à paro-
xysmo liberat) ab aliis annulo
inclusa, ita ut cutem attingat
gestatur; alij collo ut nudam
carnem contingat appendunt;
alij scobem ejus & pulverem
potu exhibent.

Cra-

Cranium humanum alij calcinatatum, nonnulli citra ullam præparationem propinant, hac tamen cautione, ut potius anteriorem quam posteriorem ejus partem, & masculinum masculis, foemineum foemellis exhibeant.

Oleum Succini Crollius in Basilic. chymic. pag. 191. efficacissimum Opobalsamum Europæum merito vocari censet, quod suâ facultate omnia alia remedia in Apoplexia, Epilepsia curanda superet; olimque Sacrum appellatum propter vires ejus admirandas & arcanas, asserit.

B 5 Ole-

Oleum Ligni Heraelij Ru-
landus in Centuriis Curatio-
num maximoperè commen-
dat, quod ipsum unde paran-
dum sit inter Medicinæ hodie-
ni seculi Proceres nondum con-
venit; Quercetanus ex Buxo,
alij ex Pino malunt: Nos cum
Doctioribus quibusdam qui-
bus cum non ita pridem de hoc
ipso conferre licuit, Oleum ex
corylo exiccato per descensum,
sicut oleum Juniperinum de-
stillant, parato, intelligimus.

Crato Cinnabarim nati-
vam Epilepsiæ Magnetem vo-
cat, & exinde talem pulverem
parat: R Cinnabaris nativæ pel-
lucidæ limatæ & in subtilissi-
mum pulverem tritæ ℥i. coral-
lor.

lor. rub. & margarit. præparatar.
 ana ℥ij. (Quercetan. in tetrad.
 graviss. capit. affect. fol. m. 481.
 ubi hunc eundem pulverem
 Vertiginis specificum esse do-
 cet, Magisteria Perlarum & Co-
 rallorum substituit) croci ori-
 ent ℥j. fol. Auri Nō. xv. teran-
 tur omnia subtilissimè super la-
 pidem. Dosis in ipsa accessione
 à gran. vj. ad ℥j. in aquis appro-
 priatis.

Majoris virtutis pulvis ex
 Cinnabari Antimonij in præpa-
 ratione Mercurij vitæ seu Flo-
 rum Antimonij, ut vocant, in
 collum retortæ, igne subtus &
 supra subministrato, elevata pa-
 ratur; est enim Cinnabaris hæc
 diaphoretica, itaque æquali

B 6 pon-

pondere cum Magisteriis Per-
 larum & Corallorum, cranij
 humani juncta, specificum est
 in Epilepsia etiam inveterata,
 solo sudore repetitis vicibus
 ac præcedentibus evacuati-
 bus necessariis morbum aufe-
 rens.

Dosis à gran. 10. ad 16. in
 aqua florum tiliæ, radic. pœon.
 cerasor. nigr. lavend. flor. lil.
 convall. &c.

Experimentum non solum
 veteribus sed & neotericis no-
 tum paratur ex Ranis viridi-
 bus, quo Fridericum IV. Ele-
 ctorem Palatinum ab Epilepsiâ
 pertinaci quam in juventute
 contraxerat, penitùs liberatum
 memorant:

Colli-

DOG MATICO-HERMET. 37

Collige mensibus Majo, Junio, Julio Ranas palustres virides No. 40. iis vivis in ventre dissectis Hepata exime, ac singula in foliis Brassicæ super eam partem quæ ad terram vergit dispone, ne sese invicem attingant; postea in ollis novis devitreatis & supernè tectis super lentū calorem exsicca, donec à foliis brassicæ ritè separata tenuiter pulverisari possint: Hunc pulverem in partes quinque æquales divisum seorsim serva: Dein sub ipsa Luminarium synodo Ψ in Θ seu exaltatione sua constituta, exhibe manè partem unam jejuno ventriculo in haustu vini, jejunium desuper imperando horas duas integras; idem fac vesperi ituro cubitum cum secunda parte; atq; ita procede cum reliquis, semper observando ut duas horas post & ante sumptum pulverem patiens jejunus maneat. Si patiens
ab as-

*Scilicet
exhibio
nes.*

ab assumpto medicamento circa tempora sudorem sponte profluentem senserit, bonum profert indicium virtuositatis Medicinæ. Abstineat per id tempus à vino, ira, omnique formidine; vitet Aquam & Ignem, vehementerque animi commotiones omnes fugiat. Vix diei potest quantum emolumenti ab hac simplici præparatione veræ Medicinæ accedat. Si primo anno non sequitur effectus, repete sequenti. In Junio circa solstitium hæc cura instituenda est.

Circumfertur & hæc Confectio Antepileptica, quam Ferdinando Romanorû Regi communicasse Paracelsum fertur:

Primò ex tribus craniis humanis nunquam sepultis, sed violenta morte peremptis, inque aere exsiccatis crassiusculè contusis, ex retorta igne

ta igne arenæ lentè, post observatis gradibus auctiore (dari quoque potest ignis suppressionis) in recipiens capax destilletur Liquor, quem super easdem fœces tertiâ quoque vice destillando evoca, tandemque per alembic. rectific. Hujus liquoris ℞ ℥vj, adde specierum diamosch. dulc. ℥i. castorei, mellis anacardin. ana ℥iij. & vicissim ex cineribus per retortam destilla: Extremò adde Liquoris salis Perlar. ℥iij. Spiritus vitrioli antepileptici ℥j. De hac tota mixtura exhibe Epilepsiâ correpto cochl. i. quotidie: jejuno stomacho, ad novendium continuendo.

Perhibetur Paracellsum hoc unico mirabilia præstitisse, ideò Cæsari petenti communicasse, sed rogasse ne Decoctoribus Syruporum hæc patefierent.

Eidem

Eidem Paracelso adscribitur Essentia cranij humani, quam propter mucilaginosam substantiam Galredam Cranij humani appellare solitus fuit, earundem virtutum in Comitiali morbo:

Limaturam cranij humani nunquam humati, humoreque adventitio privati, cum alcoole vini salviato ad supereminentiam sex digitorum digere per mensem dimidium, dein more Aquæ fortis per retortā destilla: reafusum liquorem cum capite mortuo denuò digere, ac vicissim destilla, idq; tertio quoq; repete; tandem omne abstractum aliquandiu circula, abstractoque alcoole vini è lento balneo essentiam cranij humani instar coaguli seu galredæ remanentem serva; Epilepsiæ verum curativum, si ejus grana aliquot

quot in convenienti vehiculo quotidie exhibeantur.

Specificum egregium quoque contra Epilepsiam ex Cerebro, Ventriculo & Matrice obortam, permulti pulverem Secundinae solum exsiccatae esse tradunt, cui tamen appropriata alia ad adaugendam ejus virtutem merito alij adjiciunt, ut:

R ξ Secundinae Mulieris torrefactae primiparae filium enixae ℥ss. cranij masculi anterioris decollati calcinati ℥j. pulveris pullorum corvi (quem solum bis terve de die in vino decoctionis castorei exhibitum Epilepsiam percurare docet Stockerus in Empiricis lib. 1. cap. 3.) mense Martio torrefact. ℥ij. coagul. lepor. ℥j. rasur. cornu cervi ℥ij. castor. ℥ss. succin. albiss. ℥ij. grana & radic. pœon. visci querc. Lunâ decrescente colle-

collector. ana ℥ss. ambrae, mosch. ana
 ℥ss. spec. dianth. diaplir. archon.
 latic. Galen. corall. & margar. præ-
 parat. ana ℥j. misceantur & pulveri-
 sentur omnia subtilissime.

Amuletum, præter superi-
 us recensita, egregium traditur
 ex Sambuco super salicem cre-
 scente, si de virgulto mense o-
 ctobri paulò ante plenilunium
 collecto spatium quod est inter
 duo internodia, in novem tale-
 olas dissecetur, eæque in linte-
 olo colligatæ cum filo ex collo
 suspendantur donec filum spon-
 tè rumpatur: rupto filo amule-
 tum nudis manibus à nemine
 contrectandum, sed aliquo in-
 strumento appræhensum, in
 aquam vel alium locum, ubi à
 nemi-

nemine contingatur projici de-
bet : cujus amuleti ratio non
planè occulta, cum sambucus
& ejus grana huic morbo pluri-
mum profint. Sunt qui Sam-
bucum hanc super salice cre-
scentem, ex passeris Epileptici
cadavere putrefacto crescere as-
ferunt.

Morbus hic cum Pueris &
renellulis Infantibus familiaris
admodum sit, Avicen. 3. tertij
cap. 8. eum Morbum puerilem,
aut Puerorum Matrem (sed re-
ctiùs fortasse ex Quercetani
sententia Novercam) appella-
vit : Hinc multi præservationis
gratia Infanti recens edito an-
tequam lac sugat, guttas aliquot
olei

olei amygdal. dulc. vel per se
vel in lacte exhibent (nonnulli
penidium addunt) & sic excita-
to vomitu viscoso ab Epilepsia
præservant.

Medici Parisienses in consi-
lio quodam Epileptico, quod
ibidem videre nobis contigit,
pro Illustrissimo & Generolo
Pueri Anno 1612. conscripto,
talem Spiritum Vitrioli Ante-
pilepticum præscripserant:

℞ Vitrioli Ungaric. aut alio-
quin optimi ℥ iiij. Urinæ pueri bi-
bentis vinum ℥ ij misceantur, im-
positoque alembico cæco per men-
sem Philosophicum in Mariæ bal-
neo digere: dein destilla seu abstra-
he inde Urinam, & in aliud vitrum
multò

multò capacius igne vehementis-
simo Spiritus urge, qui à phle-
gmate in balneo liberandi sunt:
post R̄ aq. florum tiliā ℥iij. lil.
conval. lavend. ana ℥ij. (sape &
Cichor.) pœon. ℥i. vel ℥j. tandem
adde de Spiritu ad præscriptum
modum præparato, donec cæteræ
aquæ fiant acidulæ; exhibeatur
tum in ipso paroxysmo tum etiam
post eum.

CAPUT VI.

DE APOPLEXIA.

QUÆ Epilepsiæ, eadem
& Apoplexiæ conferunt,
utraq; enim functio-
nes Cerebri insigniter
lædit:

lædit: Differunt tamen propriis
symptomatibus, quod illic sal-
tem depravatio, hic verò priva-
tio sit sensuum; ideoq; ingruen-
te paroxysmo in levioribus diu
immorandum nequaquam est,
cum in magno morbo à levio-
ribus incipere nihil aliud sit
quam parare Ægro longum in-
teritum, teste Gal. 5. meth. med.
Hinc statim Æger concutien-
dus, agitandus, & quantum fie-
ri potest excitandus est odora-
mentis quoque ex opopon. ca-
stor. & albi succini fumo accen-
so, quo uno, teste Marnio, Apo-
plectici plures ita recreati sunt,
ut postea adhuc multos annos
supervixerint. Tempora quo-
que & Nares oleo ejusdem sæ-
pius

pius illinantur. Exhibeatur Aqua aliqua Apoplectica pretiosa qualem describit Croll, in Basilic. chym. fol. 189. Alij tamen simpliciores parant ex foliis floribus lavendulæ & lilij convallij, superfuso malvatico in sole aliquandiu maceratis, post aliquoties destillatis. Nonnulli vini ardentis communis, & aquæ puræ fontanæ partes æquales floribus superfundunt, ad solem digerunt, post destillant: verum aqua q. lactea destillatione prolicitur, quæ tamen per chartam emporeticam semel saltem filtrata, sat clara redditur.

Aqua ex Formicis parata, quam Magnanimitatis Aquam vocant,

vocant, multorum testimonio
perutiliter quoque exhibetur,
cujus parandi rationem in Me-
dul. destillator. Conradi Con-
raths parte secunda pag. 382.
invenies.

Commendabilis quoque est
Aqua seu Spiritus Cerasorum
ardens hoc modo paratus.

R̄: Cerasa dulcia nigra. q. p.
trajice per cribrum ut saltem lapilli
separentur; imple hac materiâ suc-
culenta tinam non ultra dimidi-
um, nihil addendo vel fermenti vel
fæcum Cerevisiæ, ut vulgò fieri so-
let; relinque ita (imposito cooper-
culo & commissuris optimè clausis
ne Spiritus exhalent) & sequenti
die materia incipiet fermentare:
relinque ita per septimanas qua-
tuor (interdum removendo oper-
culum

culum & miscendo) tandem destilla per vesicam cupream (eam nondum ad medietatem implendo, & leniter destillando, quod probè notandum) & rectifica, quantum libuerit.

Sal, Tinctura & Oleum Margaritarum tam præservando quam curando hîc primas tenent, in primis 3. vel 4. guttæ olei exhibitæ, quo Thürnheuserus Berolini Apoplexiâ correptus pristinae sanitati restitutus fuit, ejusq; usum postea omnibus commendavit.

Carpionis Lapidem semilunari forma supra oculos existentem Croll. de signat rer. intern. fol. 27. commendat in illa Apoplexia, quæ cum commotione & contractione musculo-

C rum

rum supra oculos invadit: Quod secretum fuit cujusdam Baronis-
sæ VVestphaliæ, quæ plurimis
hoc ipso auxilio fuit. Testatus
est mihi nuper quidam Medicus,
quod felicissimo cum successu
ijsdem Lapidibus in Epilepsis
tam puerorum quam adultio-
rum indifferenter usus sit, exhi-
bendo illorum aliquot in aq.
flor. tiliæ.

Commendabiles quoque
sunt Balsami Apoplectici hinc
inde descripti, si extremitates
narium, tempora, vertex, ma-
num carpi, necessitate urgente
ijsdem inungantur, in primis
Balsamum illud Apoplecticum
senibus omnibus utilissimum, à
Croll.

DOG MATICO-HERMET. si

Croll- in Basilic. chymic. pag.
194. descriptum.

Cæterum de Balsamorum præ-
paratione in genere hoc notetur,
quod in eorum compositione cer-
tum pondus principiorum per o-
mnia vegetabilia observari neque-
at: quædam enim sicciora sunt, ha-
bentque tincturam planè aridam,
quale est cinamom: quædam habent
tincturas oleosissimas ut nux mo-
schat. fœnic. anisum: quædam me-
diocrem obtinent tincturam, ut
Zingib. &c. Prout igitur Tincturæ
sunt aridæ & sicciore, pro eo etiam
pondus olei informatur. Commu-
niter autem tantum ceræ albæ ad-
miscetur, ut oleum exinde quasi co-
agulari, posteaq; facilius cum Tin-
ctura permisceri possit: Ex G. R.
Tincturæ Fœniculi ℥vj. ceræ albæ
℥j olei fœnicul. ℥ss. ceram prius te-
nuiter rasam leni ignis calore fun-

C 2

de, fu-

de, fusæ adde oleum, & extra ignem spatulâ lignea tam diu agitando misce, donec consistat: adde postea tincturam cum Spiritu vini extractam & rursus inspissatam, semper cochl. 1. post alterum affundendo, & diligenter movendo ita procede, donec omnis tinctura adjecta fuerit, omniaque instar succi apparuerint; extremò adde salis fœniculi ad singulas uncias totius compositi drachmam semis, quæ sunt in hac compositione ℥iij. cum semisse, atque ita reservato usui (N. Hic Balsamus præstantissimum remedium est in Calculo, & in affectibus Thoracis, de quo alibi.) Quia verò Cera per vestutatem rancida fit, & ob id talibus compositionibus ingratum saporem conciliat, insuperque in usu Balsamorum externo à Cera potius occludantur pori (docente Phi-

Philippo Müllero in miraculis chymicis) ne vis eorum rectè penetrare possit; pro hoc incommodo evitando sapientiores Medici ex oleo myristico expresso per Spiritum vini Tincturam extrahunt, donec corpus albissimum residuum fuerit, quod cum planè insipidum, nulliusque qualitatis peregrinæ capax sit, id loco Cerae ad consistentiam Balsamis conciliandam sumunt, oleo nempe & tincturae vegetabilium, cum eorundem sale (ut dictum est) in istud malagma injectis.

CAPUT VII.

DE CATARRHO.

Catarrhis confert Melanthium vel Cuminū, si torrefa-

C 3

refa-

refacta & linteo iuclusa sæpius
naribus admoveantur vel sinci-
piti imponantur,

Nicotianæ vapor; item Ca-
storeum inspiratum mirum in
modum caput corroborat.

Hoc vinum Catarrhos ab-
sumit:

℞ Radic. gariophyllat. ℥ij.
pseudoacori

Zingib. ana ℥ss.

~~Maian.~~ m. j.

Rorismar. m. s.

Nuc. mosch.

Galang. ana ℥i.

Cubebæ, ℥ss.

℞. horum Infusio in vino
vel Cerevisia

Quod si syrupis uti malle:

℞ Syrup. iujubar. ℥i.

Papav. ℥ss.

Violac. ℥ij.

sacch. penid. ℥i

Spec.

DOG MATICO-HERMET. 55

Spec. diambrae ℥ij

*Misceantur pro molli De-
linctu.*

Benedictus Faventinus Me-
dicus Bononiensis celeberrimus
in Catarrho falso felicissimo
cum successu usus est Pilulis de
Cyneglossa hoc modo paratis:
℞ succi glycyrrhiz. ℥ij aloës lo-
ta ℥i. pilular. de Cynogloss. se-
cundum descriptionem Nicolai
preparatar. ℥ss. cum Syrupo vio-
laceo ꝑ. massa, cuius ℥j. exhibe-
ri potest.

Contra omnes fluxiones Ca-
pitis maximè eas quæ Epilepsi-
am irritare consueverunt, sæ-
pius his utere Rotulis:

℞ *Spec. diambra.*

Diamosch. dulc. ana ℥ij

Aromat. rosat. ℥ss.

C 4

Thm

Thuris.

Mastich.

Succin. albi

Cornu cervi usti ana ℥i.

Castor. gran. v.

Sacch. albiss. ℥v.

In aq. beton. q. s. dissolut.

℞ Rotule cum ol. garioph.

℞ Laudan.

Styrac. calam. ana ℥is.

Benzoi.

Thuris.

Mastich.

Succin. ana ℥i. misce.

Pulverisentur crassiusculè.

Vel ℞ Mastich.

Thuris utriusq. ana ℥iij.

Succin. citrin. ℥s.

Albi ℥ij.

Benzoi ℥s.

Alipte

Gallic mosch. ana ℥s.

Laudan. ℥ij.

Styrac.

Styrac. calam. Zis.

Cinam.

Nuc. mosch.

Garioph.

Cardam.

Macis.

Gran. Juniper.

Ligni & herbae majoran ana Zis.

*Omnia grosso modo contund. in
pulverem pro suffitu.*

Spiritus Vitrioli & Tartari,
oleum sulphuris & succini destil-
lationum materiam dissipant &
consumunt.

Aqua Serpilli prius in vino
per aliquot dies macerati, per
alembicum destillati, omnibus
destillationibus & Catarrhis
sistendis prodest, si quotidie e-
jus cochl. s. assumatur.

C 5

Pro

Pro confortatione quoq̄
 Capitis, ne recidivam patiarur
 Ager, posthac seq. pulvis matuti-
 no, & Morsuli vespertino exhi-
 beantur tempore;

℞ Spec. diatrion santal.
 Diarrh. Abbat. ana Zis.
 Diambur.
 Pliris archont. ana Zi.
 Diamosch. dulc. Dis.
 Cinam. operti Zij.
 Macis Dis
 Nuc. mosch. optima Zij.
 Succin. citrin. Zij
 albi Zi.
 Fol. auri nu. vi.
 Sacch. albiss. q. s.
 F. ex dimidia parte Tragea.
 Ex altera parte additis
 Cortic. citri condit. Zis.
 Conser. borrag.
 Rosar. ana Zi.

Spec.

DOGMATICO-HERMET. 39

Spec. diair. Salom. Zi.

Ol. gariophyll. gutt. iij.

Anisi

Fœnicul. ana gutt. ij.

Sacch. q. s. in aq. serpill. cha-

momil. & rosar. dis-

solat's

F. Morselli.

CAPUT VIII.

DE OPTHALMIA.

OCulorū vitijs conferunt
Rosa, Euphrasia, Fœnicu-
lū, Ruta Calendula, cheli-
doniū majus, Valeriana hortens-
fis, cujus usum præ reliquis in-
signiter commendant Hierony-
mus Brusuicensis & Tabernæ-
montanus.

Forestus lib. ii. observ 35.

C 6 Ligoz

Liquorem Jecoris Mustelæ piscis in vitro optimè clauso, filo suspensi, & ad solem æstivo, retro fornacem hyberno tempore expositi defluentem, experimento certissimo obscuritati visus admodum utilem & cōmodum, visumque obscurum & tenebrosum miraculi instar ilicò lucidum luminosumque reddere asserit.

Pari modo & pinguedo serpentina ab Intestinis separata, palpebrisque inuncta (pro ut & Aschij piscis pinguedo) ad oculos hebetiores teste Croll. in Basilic. chym. fol. 260. egregiè valet, quod nos sæpius quoque feliciter experti sumus.

Collyria communiter paran-

tur

tur ex alumine, tutia præparata,
vitriolo albo, camphora, aloë
succocit. corall. perlis, nihilo
albo, lapid. calamin. sacch. can-
di, & id genus alijs.

D. Riverij Galliarum Re-
gis olim Medici hoc fuit Colly-
rium: R. Vitrioli albi puriss.
ʒj. dissolvatur in aq. pluvialis
ʒx. per chartam aliquoties fil-
tretur: sunt qui addunt ʒi. sa-
lis communis.

Rulandus cent. 2. curat. 1. ta-
le Præscribit: R. Aquæ Rosar.
ʒiij. stimmios recte præparati
(h. e. vitri Antimonij per se
fusi) ʒs. mixtis & macera-
tis per diem manè & ve-
speri ante somnum guttas
4. vel

4. vel 5. ex aqua ista clara & lucida instillentur: Divinius red-
des hoc collyrium, additis gut-
tis aliquot olei saturni per se fa-
cti, præsertim si oculorum in-
flammatio simul adfuerit; hinc
Croll, in Basilic. chym. fol 275.
Sal, Butyrum, Saccharum seu
Mel Saturni, ut vocat cum Aq.
Rosar. & Euphras. in inflamma-
tione & rubedine oculorum, o-
ptimum prædicat.

Idem ibidem fol. 198. mi-
rum & stupendum ophthalmi-
cum è Cancris & Chelidonia
debito artificio & tempore præ-
paratis, quod oculos ad despe-
rationē læsos virtuosissimè resti-
tuat, omniaque eorum ulcera
spacio 24. horarum glutinet,
para-

parari aſſerit, idque ex nonnu-
lorum ſententia hoc modo :

Collige ſuccum florum & fe-
liorum Chelidoniae, ejuſque bonar
quantitatem in Mariae balneo dige-
re ut ſponte ſua depuretur, donec
nempe omnes impuritates ad fun-
dum dejectae fuerint: deinde R.
menſe Julio Sole & Luna in ☿ con-
ſtitutis caneros fluviatiles No. xx.
reſectisq; extremis ſeu durioribus
pedum & caudarum cruſtis, contun-
dantur in mortario, ut ſuccus inde
exprimi poſſit; quem cum Cheli-
doniae ſucco depurato conjunctum
deſtilla ex Mariae balneo & reſerva
uſui. Eodem tempore collectio-
nis Cancrum vivum alium inte-
grum & nulla ſui parte mancum in
ollam inditum exſicca in clibano,
uſque dum teri poſſit, exſiccatum
reone in pulverem tenuiſſimum &
ſubtiliſſimum, tum per incernicu-
lum

lum optimum trajiciendo: Hujus pulveris exiguam quantitatem ex canaliculo pennæ præcisè in vulnus oculi instilla, atque ita relinque per 24. horas; Succedente tempore eandem tantum aquam sine pulvere prædicto sæpius immitte, lavando & eluendo omnem purulentiam, quæ tamen vel nulla vel admodum exigua apparebit, & optatus finis certè subsequetur.

Alij Chelidonium herbam cum radice floribusque contusam vitroque impositam, per 14. dies digerunt, post ex balneo destillant: fæces residuas fortiter contundunt, destillatumque reaffundendo per 14. dies rursus digerunt: post ex cineribus igne paulò intensiore de novo destillant, prodit cum aqua & oleum ophthalmicum insigne.

Ad phlyctænas, Pustulas & Maculas Oculorum:

For-

Formicis majoribus ultimâ Lunæ
 quadrâ collectis impleatur vitrum
 fermento probè obturandum : hoc
 massæ panis inclusum in furno cum
 eodem ad tempus consuetum exco-
 que ; disrupto rursus pane formi-
 cas in liquorem oleaginosum expri-
 me ; Interim destilla-fella taurorum
 castratorum, idque secundo, fœces
 separando ; Hujus destillati partem
 unam misce cum formicarum olei
 partibus duabus, indeque necessita-
 te urgente in oculi angulum guttul.
 j. sæpius immitte.

Pulvis absumens omnes flu-
 xiones, debilitatem visus & ob-
 tenebrationes inducentes:

R. Herb. & sem. fœnicul.

Rutæ

Fol. beton.

Fragrar.

Levistic.

Rad.

ENCHEIRIDION

Rad. cichor. ana ℥ij.

Sem. apij

Petrosel.

Cinam.

Galang. ana ℥ij.

Spice nardi

Cardamom.

Garioph.

Crocī ana ℥i.

Omnia seorsim prius pulve-
risatæ dein mixta, sæpius assu-
mantur.

CAPUT IX.

DE AURIUM VI-
TIIS.

Auditûs difficultati confe-
runt, ol. amygdal. amar.
ol. sinap. de castor. scorpi-
on. Item Pinguedo serpentina,
pingue-

pinguedo Aschij seu Thymal
piscis, Auxungia talpæ &c.

Vel mixta R. Ol. amygd. amar. ℥j.
Juniper destillat.
Petrol. ana ℥ss.

Misce, indeq; sæpius pauca guttulæ
prudenter instillentur, præmissio
tamen fomento ex fol. lauri m. ij.
stach arab. ℥i. rorismar. ℥ss. inajo-
ran. thym. ana ℥i. fol. senæ i. m. p.
℥ss. cinam. garioph. Nuc. mosch. ana
℥ss. laudan. styrac. calaminth. ma-
stich. thuris, ana ℥i. quorum in vi-
no coctorum fumus per infundibu-
lum recipiatur.

Aliter R. olei amygd. amar.
℥ij. colocynth. ℥ss. vini Rhenan.
℥ss. coquantur ad vini consumtio-
nem; colaturæ adde ol. anisi ℥i
quibus madefiat gossypium auri-
bus imponendum. Recipiatur & fu-
mus alyptæ moschat. per Infundi-
bulum. Au-

Aurium Tinnitum tollit fucus hellebori nigri manè & serò calidè instillatus : Item gariophyllorum oleum eodem modo usurpatum.

CAPUT X.

DE HÆMORRHAGIA NARIUM.

Sanguinem sistunt Bursa pastoris, sanguis Draconis, Radix tormentillæ, bistortæ, urticæ, geranium radice rubra sive sanguinaria, anagallis mascula radice rubra manibus detenta, usnea cranij humani naribus indita, item
Lanu-

Lanugo in qua semen Cardui-
benedicti continetur.

Bufo exsiccatuſ & pul-
verifatuſ, in ſyndone rubeo a-
xillis ſuppoſituſ vel manibus
detentuſ ſi incaleſcat, ceu Gor-
goniſ conſpecto capite ſtatim
rigeſcit ſanguis.

Septuagenariuſ quidam
Medicuſ, hæmorrhagiâ nari-
um ſæpiuſ correptuſ (teſte Ro-
derico à Caſtro libro 1. de
morb. mul. cap. 5.) ſtercuſ A-
ſininuſ (alii ſuillum malunt)
modicè exſiccatuſ in capſu-
la ſemper ad manuſ habuit,
cui medicamento nulluſ a-
liud ſimile reperiffe ſe ſæpiſ-
ſimè retulit, præſertim ſi
ſucco

succo urticæ commixtum, si sic-
cum esset, aut recens per se nari-
bus adhiberetur.

Alij particulas de pileo quo-
dam veteri in minimas partes
concisas cum stercore suo in
olla optimè perlutata probè
calcinant, quem pulverem sub-
tilissimè cribellatum feliciter in
hæmorrhagijs præsertim vul-
nerum adhibent.

Ruland. cent. i. curat. 58. &
cent 2. curat. 27. Argillam u-
stam & contusam aceto miscet,
quam pro Cataplasmate fronti
& syncipiti crebrò frigidè ad-
hibet.

Vel R *Boli armen.*
Terre sigillat.
Sang. dracon.

Mumie

Mumie

Lapid. hæmatit.

Myrrh.

Pilor. lepor. incisior. ana ʒi.

Succi. plantag.

Solan. ana q.s.

Album. ovor. No. ij,

F. Emplastrum.

Spurniolæ compositum à
Croll. in Basilic. chym. fol. 276.
descriptum, Hæmorrhagiam
internam ex naribus & gutture
mirificè sistit, si ejus grana 3. vel
4. intra corpus in aqua Bursæ
pastoris vel plantaginis exhibe-
antur. Item Pulvis Dysente-
ricus ejusdem ibidem fol. 251.
descriptus.

Syrupus de Corallis Quer-
cetan. in pharmacop. dogmat.
restitut. fol. m. 189. & Tragea
Gra-

mie

Granorum Aëtes ibid. fol. 276.
descripta egregiè conferunt.

CAPUT XI.

DE DENTIUM DO- LORIBUS.

O Dotalgica apud practi-
cos reperiuntur plurima
(quibus tamen indiffe-
renter cum à diversis causis den-
tium Dolor excitetur, non uti-
licet) Radix Lapathi acuti seu
oxylapathi; Radix Pyrethri vi-
no (alij aceto, alij aqua) cocta
calidè que ore detenta (sunt qui
in taleolas dissectam denti im-
poni malunt) dolores subito
aufert.

Pulveris Gallarum pauxil-
lum

76. lum cum succo radicis Pyrethri
 sæpius imbibitum & subinde
 exsiccatum, post cum fermento
 mistum, inque formam globuli
 O- contemperatum, dentibus do-
 lentibus subitò medetur, firmi-
 ores eos reddit, vermiculosque
 in eorundem cavernis delite-
 scentes enecat, fluxionesque
 omnes ad gingivas lapsas ex-
 trahit.

Vel, R̄ piper. long. albi ana
 gr. iij. nigri gr. iij. croci ℥j. te-
 rantur grosso modo, & bulliant
 simul in vini albi ℥iij. ad casum
 tertiæ partis, postea adde dis-
 solvendo Opij Thebaici gr. iij.
 Iterum parum ebulliant juxta
 lentum ignem: teneatur sæpiùs
 calidè in ore.

D: Aqua

Aqua Salviæ, Hyssopi, Lactu-
cæ, Solani (prout causa doloris
poscere videbitur) vel saltem
fontana, instillato spiritu vel
oleo vitrioli (Ruland. cent. 1.
cur. 9.) vel sulphuris quantum
sufficit ad aciditatem, ore deti-
neatur tepidè.

Idem Rulandus cent. 2. cur.
3. oleum Camphoræ gossipio
exceptum dentis cavernæ im-
ponit: & in eâdem centuria,
cur. 99. Oleum Ligni Heraclini
(de quo supra cap. 5. de Epile-
psia) eodem modo adhibitum
summè extollit, vermiculos et-
enim enecare, humores afflu-
entes per os copiosè educere,
quodq; ipsemet sepius hoc oleo
felicissimè sit usus, asserit.

Oleum

Oleum Gariophyllorum eodem modo usurpatum & applicatum idem ferè præstat.

Radicis Hyosciami decoctum cum herba Persicaria in aceto rosaceo, dentium dolores efficacissimè sistit, teste Paracelso tract. de Persicaria.

Dentes nigriores egregiè dealbat Cinis Tabaci Indici, si quotidie eodem sæpius hinc inde terantur.

Pulvis dentifricius egregius hic est:

- ℞ Radic. Irid. albiss. ℥ij.
 Cornu cerv. usti
 Lapid. pumic.
 Ossis sepiæ
 Cortic. ovor, ana ℥vj.
 Corall. alb.
 rubr.

D 2

Mastich.

Mastich. ana Zij.

Salis usti Zij.

Mosch. opt. ℥s.

Misceantur & F. pulvis:

subtilissimus.

Alius, R̄: Alumin.

Mastich. ana ℥s.

Corall. rub.

Cornu cervi usti,

Eboris,

Sang. Dracon.

Boli armen.

Salis communis tosti ana Zij.

Oliban.

Balaustier.

Gallar.

Myrtillor. ana ℥j.

Rad. Ireos

bistort.

Nuc. cupress. ana Zij.

piperis

pyrethri ana ℥j.

testar. sepia

pumicis

pumicis ana Zis.
Tritis singulis &
diligenter com-
mixtis F. pulvis.

CAPUT XII.

DE ANGINA.

A Nginae conferunt ea in
quibus sal nitrosum & am-
moniacum delitescit, ut stercus
canis albi ossa rodentis in aqua
probe coctum & cum melle ex-
hibitum : Item rasura dentis
apri ; Cinis Cancrorum usto-
rum, Cinis hirundinum.

Consolida media, Prunella,
uvularia, Cervicaria, mentha
crispa, Rubus Idæus, Berberes,
Ribes &c.

D 3 Garga-

Gargarisma tale sit:

℞ Cortic. granat. ℥ss.
alum. usti ℥i.
mellis coch. iij.
vini ℥j.

Coquantur probè recta.

Aliud: ℞ Aq. Plantag.
Rosar. ana ℥j.
gran. berber.
cortic. granat. ana ℥i.

F. Ebullitio,
cui adde
diamor.

Dianuc. ana ℥i.

Succi granat.

Syr. acetos. citri ana ℥ss.

Aliud expertum:

℞ Hord. integ. ℥i.

flor. rosar.

malv. arbor. ana Mis.

balaust. pug. j.

fol. plantag.

prunell.

solatr.

solatr.

anagall. querc. ana Mj.

scabios.

cent. min.

Endiv. ana Mf.

Corric. med. sambuc. Mis.

cortic. granat. exicc. Zi.

rad. arist. rotund. vere

Irid. ana Zi

Sem. cydon.

malvar. ana Zij.

acetos. Zi.

Ligni sancti Ziij.

Decoq. omnia in s. q. aquæ
puriss. fontan. Colaturæ ex-
pressæ lb ij. adde dianuc. dia-
mor. ana Zij. Syr. granator. aceti
rosac. ana Zi. mellis despumat.
ʒv. alum. usti ʒij. F. Gargarismus.

Crystallum Minerale (ut vo-
cant) seu Lapis Prunellæ (quod
Linguae inflammationi, item

C 4 fau-

faucium vicinarumq; partium
 asperitati unicè medeatur) in-
 signioris virtutis est : ejus Θ j.
 vel Θ is. in aqua aliqua appro-
 priata resolutus & gargarisatus
 mirè confert : potest etiam pa-
 rum hujus misturæ cum saccha-
 ro junctæ deglutiri ; vel si ma-
 vis, Sali Prunellæ vulgari modo
 præparato q. pl. adde sacchari
 candi vel crySTALLINI tantun-
 dem, vel etiam plus, utrumque
 pulverisatum coque cum aquæ
 rosar. q. s. donec guttula lamel-
 læ stannæ superfusa Galredæ
 consistentiam habeat : effunde
 in concham & repone, relin-
 quendo donec instar lapidis in-
 duruerit : tandem exime, & in
 particulas diffringe, vel etiam
 in

in pulverem redige, hocque sæ-
pius utere.

Crollius tamen in basilic.
chymic. pag. 154. Spiritum salis
Nitri præfert, quod hic tum in
extinctione inflammationum,
tum in resolutione apostematis
plus valeat: Exhibetur autem
ex ejusdem Autoris sententia in
haustu aquæ fontanæ calidæ,
unciis nempe duabus aquæ mi-
stis cum Spiritus vini vulgaris &
Spiritus nitri ana ʒʒ.

Pro topico commendat Ge-
snerus in epist. medic. fol. m.
112. Cataplasma ex hirundinis
nido cum melle & adipe galli-
naceo veterere.

Amatus Lusitanus cent. 4. cur.
90. suadeo, inquit, integro hirundi-

D ʒ

num

num nido terreo cum suis paleis simul & stercore pro conficiendo Emplastro, & medicamento Anginis conveniente, Medici utantur: & paulò post, Nidus enim hirundinum, præcipuè sylvestrium aridus, multam discussoriam vim habet.

Utiliter quoq; seqq. adduntur: R^z Nidi Hirundinis No. j. althææ, chamomil. ana p. j. F. decoct. in s. q. aquæ, & in mortario omnia pistentur; quibus adde farinæ hordei ℥ij. chamomil. ℥j. ol. rosac. chamom. ana ℥j. croci ℥j. cum prædicto decocto q. s. misce, F. Emplastrum tepidè collo sæpius applicandum.

CAPUT

CAPUT XIII.

DE DYSPNOEA ET
ASTHMAE.

Pectoris vitiis conferunt
 Hyssopus, Scabiosa, Veronica,
 Pulmonaria, Marrubium
 album, Abrotanum, Tussilago,
 Capillus Veneris, Glycyrrhiza,
 Radix Ireos, & Enulae Campa-
 nae, Ficus, uvæ passæ, Amygdalæ
 dulces &c.

Species ad Pectus: & radic.
 Ireos, helen. liquir. rasæ & inci-
 sæ, fænicul. ana ℥ss. sem. Anisi
 ℥vj. fænicul. ℥ij. cumin. carui
 ana ℥j. baccar. Juniper. succi Li-
 quirir. becchiæ albæ ana ℥ss.
 spec. diapenid. diair. ana ℥ij.

D 6 facch.

facch. candi ℥j. tritis & commi-
xtis singulis F. Pulvis.

Syrupus Pectoralis instar o-
mnium hic erit:

℞ Radic. liquirit. rase
tussilag.

Irid.

Enul. camp.

pyreth.

fenicul. ana ℥vj.

aristolog. long.

angelic. ana ℥ij.

Herbar. hyssop.

card. bened.

prassij,

cruciat. vere

capill. vener.

trichom.

agrimon.

beton.

summitat. urtic.

pulmonar.

Flor. melilot. utriusq;

meliss.

meliss. ana Mj.

Sem. Anisi

fenicul.

Lini,

fenugræc.

urtic. ana Zi.

Sem. 4. frig. major.

Passul. enucleat.

Amygd. dulc. enuel.

Sem. papav. alb.

penidij ana Zi.

tragacanth. Zi.

Decoq. in q. s. aquæ ad me-
dietat. & cum sacch. despume-
tur q. s. F. s. a. Syrupus.

Alius: Rx Capill. vener.

veronic.

scabios. ana Mj.

flor. borrag.

bugloß.

violar. ana p. ij.

scolopend.

D 7

russilag.

tussilag. ana Mss.

radic. polyp. ℥vi.

Infunde omnia per noctem
in ℔ iij. aquæ fontanæ, mane
coque in vase duplici ad medie-
tat. consumptionem F. Cola-
tura, cui adde sacch. candi ℥iijss.
sacch. penid. ℥iiij. coque omnia
ad justam Syrupi consistentiam.

Conferunt quoque compo-
sita quæ in Officinis prostant,
qualia sunt Oxymel scyllitic.
Eclegma ad Asthma, Diarr. Sa-
lomon. Diatragacanth. calid.
Rob nucum, quod Asthmati
inprimis medetur, si cum destil-
lata Aqua ex fructibus mori di-
stemperatum fuerit, mirabiliter
enim resolvit, si præterea aquæ
quæ fit ex saccharo albissimo &
rapha-

raphani taleolis simul in patinis
duabus hinc inde commotis,
recenter factæ cochl. j. mane
feroq; exhibeatur.

Ex Radice Vitis albæ seu
Bryoniæ excavata, rursusque
proprio cooperculo obturata,
inq; cellam posita, intra paucas
horas aqua colligitur, quæ sæ-
pius exantlata in balneo destil-
latur, cujus ℥iij. cum Spiritus
Vitrioli ℥ij. mistæ ferventur u-
sui; Ejus cochl. j. quotidie ex-
hibitum Asthmaticos mirificè,
pulmonesq; impuritatibus re-
fertis expedit, respirationemq;
facit liberam.

His annumerare est Flores &
Lac Sulphuris, quæ Croll. in
basilic. chym. pag. 200. Pul-
monum

monum specificum quod ab Asthmate præservent & liberent, esse docet.

Flores Sulphuris alij ex colcothare & sale, alij per se sublimant, hosq; illis præferunt, credunt enim eos ex vitriolo acridinis aliquid contrahere, ideoq; sublimationem horum seq. modo instituunt:

Cucurbita terrea, ad quam prius alembici duo exactè congrui selecti sint, ita ut unus post alium exigente necessitate possit adhiberi, collocetur, prorsus vacua in arenam, quæ ubi gradibus ignis paulatim fuerit excalesacta, mitte in eam sulphuris communis in frustra conquassati manipulum unum vel alterum, & appone alembicum, videbis paulè post elevari flores, si nempe justè ignis subministratus fuerit: secus enim

enim si intensior is fuerit, jacturam facies operis: quod si itaque nonnihil florum in alembic. elevatum fuerit, illo sublato substituatur alius, & itidem flores optimi colligantur.

Commendabiles quoq; sunt Flores Benzoini, si nempe horum ℥ij. cum ℥j. florum sulphuris per se sublimatorum misceantur, & ex hac mixtura singulis diebus manè jejuno ventriculo ℥j. cum pauxillo salis in ovo forbili exhibeatur.

Elixir Proprietatis Paracelsi teste Croll. in basilic. chymic. pag. 171. cum aqua hyssop. & tussilag. exhibitum, miranda præstat in affectionibus thoracis & pulmonum.

CAPUT

CAPUT XIII.

DE TUSSI.

Conveniunt Syrupus de
 prassio, de glycyrrhiz. è
 calaminth, capill. vener.
 de farafar. de scabios. Looch.
 fan. & expert. de pulmon. vul-
 pis, de pino, de scylla, de caulib.
 Decoct. caric. passular. radic.
 Ireos &c.

Utilis est præsertim Juniori-
 bus, seq. potio: R rad. Ireos flo-
 rent. ℥iij. enul. campan. fæni-
 cul. ana ℥iij. herb. adianth. M. ij.
 scabios. heder. terrest. M. j. flor.
 3. cord. ana p. ij. sebesten. No.
 xx. jujub. No. xv. passular. mi-
 nor. ablutar. ℥j. sem. 4. frigid.
 major.

major. ana ℥j. cinam. acutifs.
 ℥ij. garioph. ℥ij. hord. mund.
 ℥ij. Decoq. in aq. fontan. purifs.
 ℥b iij. ad medietat. consumpt.
 Colaturæ adde Syr. de scabios.
 ℥iij. de tussilag. ℥i. Miscen-
 tur pro potione.

Hoc ipso tempore, dum hæc
 scriberemus, Illustrissimæ cui-
 dam Personæ seqq. Rotulas pa-
 rari curavimus, quibus feliciter
 usæ est:

℞ Radic. Liquirit. ℥ij.

Ireos,

Cinam. ana ℥i.

Incisa decoq. in duplici vase

in aq. fenicul. ℥ij.

scabios. ℥i.

rosar. ℥i.

Post unius horæ quadrantem
 colentur, & in colatura dissolv.

sacch.

de
 . è
 er.
 ch.
 ul.
 ib.
 lic.
 ri-
 lo-
 ni-
 ij.
 or.
 lo.
 ni-
 id.
 or.

facch. cand. ℥viii.

penid. ℥iij.

Decoctio lentè inspissetur,

& adde pulv. Cinam. ℥ij.

radic. Ireos ℥i. ℥j.

tragacanth. ℥ij.

margar. preparat. ℥j.

F. Confectio in

Rotulis.

Pluribus hoc Decoctum profuit: Decoquantur in aq. puriss. Rapæ communes, hordeum ex-corticatum, liquirit. ana q. p. Hujus decocti ℞ ℥iij. in quo coquant. ad casum tertiæ part. uvar. passul. ℥j. sem. petrosel. fenic. ana ℥ij. urticæ, anisi, ana ℥j. cinam. crassiusculè incisi ℥ij. quibus in puppa ligata adjiciatur inter ebulliendum Rhab. ℥j. rhapont. ℥ij. Spicæ ℥s. exprimatur

matur puppa, reliqua exhibeantur.

Perutiles in nonnullis Pharmacopoliis parantur Morfuli quos Principum Tabellas vocant:

R \ddot{x} Cinam. elect.
 Irid. florent. ana $\mathfrak{D}\text{iiij}$.
 Liquirit. $\mathfrak{D}\text{ij}$.
 Aq. rosar. $\mathfrak{Z}\text{i}$.
 fenicul. $\mathfrak{Z}\text{ij}$.
 scabios. $\mathfrak{Z}\text{i}$.

Incidenda incidantur, & lento igne in vase duplici decoquantur, stent in infuso per horas 4. postea colentur, & in colatura dissolv. sacch. optimi $\mathfrak{Z}\text{vij}$. addendo pulver. cinnamom. tragacanth. ana $\mathfrak{D}\text{ij}$. pulv. Ireos simplic. $\mathfrak{D}\text{iiij}$. margar. præparat.

oro-
rifs.
ex-
p.
quo
art.
fel.
ana
 $\mathfrak{D}\text{ij}$.
cia-
 $\mathfrak{Z}\text{j}$.
ori-
tur

parat. ℥ss. Fiant Morfuli s. a. deaurati.

Si cui Electuarium magis arideat, seq. utatur: ℞ Conserv. Rosar. violar. nymph. ana ℥j. tabal. diatragacanth. frigid. diarrh. Abbat. Diatrion fantal. ana ℥ss. Syrup. de papav. ℥iij. miscantur probè: adde Syr. viol. q. p. pro Electuario. Addi poterit Syr. de Rosis rub. It. species Diatrag. frigid. Syr. de capill. vener. &c.

Vel: ℞ Lohoch. de pulmon. vulp.

Sani & expert.

De pino ana ℥ss.

Sacch. candi ℥vi.

Succi glycyrrh. ℥ij.

Sem. Anisi.

fenicul. ana ℥ss.

Enul. campan.

hyssop.

hyssop. sicci ana ℥ss.
 Cum Syrupo de hyssop. &
 prassio q. s. F. Electuarium.
 addendo flor. sulphuris ℥ss.
 misceantur omnia probe.

CAPUT XV.

DE PLEURITIDE.

EX signatura conveniunt
 Carduus Benedictus, Car-
 duus Mariæ, Carduus Lanceo-
 latus, Consolida Regalis, Hip-
 poglossum &c. Item Maxilla
 Lucij Piscis, Auratæ, Dens Apri.

Decantatissima est in hoc af-
 fectu Aqua Benedicta Rulandi
 quam in Curationibus Empiri-
 cis sexcenties deprædicat, cujus
 præparationem Cent. 5. Curat.
 95. talem esse docet:

Crocus

Crocus (inquit) noster Metallo-
rum maceratur per noctem, vel ur-
gente necessitate à lentis magnitu-
dine ad pisi quantitatem in aqua,
vel vino, vel cerevisia, vel aqua mul-
sa, vel denique in liquore morbo
conveniente; de quo capiatur post
infusionem aut ebullitionem ab ℥ss.
ad ℥ij. colatura deinceps bibitur
frigidè vel calidè. Colaturæ huic no-
men imposuimus, quo nuncupatur
Aqua Benedicta, quæ maxima cum
Ægrotorum salute in omnibus
morbis etiam incurabilibus propi-
natur aut per se, aut aliis admisce-
tur, ut docent Curationes. Hæc ille.

Crocus autem Metallorum
(docente Quercetan. in phar-
macop. dogm. restit. fol. m.
77.) paratur ex Magnesiæ Sa-
turninæ opalinæ & pellucidæ,
& Lapidis vel Salis Prunellæ æ-
quali;

qualibus partibus ignitis, & philosophica calcinatione calcinatis. Crocum verò vocant, quia penè colorem croci adhuc dum in flosculis suis subrubescens refert. Metallorum Crocum indigitant, quod communi Hermeticorum opinione receptum sit, Magnesium Saturni, quam ajunt esse Antimonium, existere Ens & radicem omnium metallorum.

Idem Autor ibidem summè quoque commendat:

Aquam papaver. Rhead. ex qua exhibentur ℥iij. vel iiij. cum ℥j pulveris ex Corall. albo, avellan. rubris & lucij piscis mandibulis ana compositi. Vidit hoc solo remedio nulloq; altero five externo five interno adhibito, elegantes simul, & certos

E experi-

experimentorum effectus. Si malum (pergit ibidem) perseveret ultra diem tertium, dandum erit sudoriferum aliquot, quod eidem morbo sit congruum & specificum, cum pomo curtipendolo excavato, & olibani sive thuris masculi ℥j. repleto, & ad ignem cocto, adeò ut pulvis olibani & pomi substantia inter coquendum commisceantur: Sunt qui adjiciunt tantillum sacchari Candi. Post deglutitum pomam assumat Aeger subito ℥ij. vel iij. aquæ Carduibenedict. stragulisq; coopertus multum sudet. Hujus remedij beneficio innumeros pristinae valetudini restitutos novit idem Autor.

Croll. in basilic. chym. pag. 153. & cum eo plures alij Spiritum Salis Nitri cum sudorifero præscribunt, qui malignos, crudos,

dos, nitrososq; humores discu-
tit & resolvit, omnibusq; inten-
tionibus respondet : nec est
quod hic acredinem tussim pro-
vocantem metuamus, illa et-
enim ad resolutionem necessa-
ria, moxq; alleviatio sequitur.

Spiritum quoq; Tartari pag.
160. ob easdem virtutes (mino-
res tamen) deprædicat, ideoque
cum Nitri Spiritu mistus seq.
modo rectè exhibetur, R ζ Spiri-
tus tartari \mathfrak{ss} . Spiritus Nitri \mathfrak{ss} .
Aq. fontanæ tepidæ \mathfrak{z} ij. Misce-
antur pro una dosi.

Montanus in Epist. medici-
nal. 21. sect. j. lib. j. & Gesnerus
in Epist. fol. m. 20. 21. 39. 108.
Pauperibus pro Lambitivo ol.

E 2

Lini

Lini ꝑis. vel etiam ultra exhibere jubent.

Alij de munditie parum solliciti, stercoreis equini expressum succum exhibent, de quo Manlius ex Philip. Melanchton.

Memini optimum quendam virum iter in æstate facientem in convivio incalescere, & laborare Pleurisi, cui frater meus dabat pharmacum, quo etiam est usa uxor D. Lutheri: descendebat frater meus in stabulum equorum, exprimebat ex stercore equino succum, cui, ad fallendum, saccharum insperfit, & ægrotanti hauriendum dedit, jubens eum simul in lecto dormire: hac unica curatione postridie fuit curatus. Hæc ille. Sumendum autem est sterces equi comedentis avenam, in hac enim digerendi vis maxima est.

Ad

Ad Expectorationem :

℞ *Spec. diatr. simpl.*

Diapenid. ana ℥i.

Diarrhod. Abb. ℥ss.

Ireos albiss. ℥i.

Succi glycyrrh.

sacch. candi ana ℥ij.

*Sacch. albiss. q. s. in aq. ro-
sar. ℥iijss. dissoluti, F. con-
fectio in Rotulis.*

CAPUT XVI.

DE PHTHISI.

Huc refer ea, quorum supra
cap. 13. & 14. mentio facta
est, omnia enim utilissimè hic
quoque adhibentur.

Destillatum hoc non sine ra-
tione apud nonnullos in magno
pretio est : ℞ Interiora vituli,

E 3

cor

cor nempe, Epar, Pulmones,
 (alij Vulpis Pulmones addunt)
 eaq; abjectâ pinguedine & ex-
 emptis probè venulis, minutim
 conscinde; post adde herbar.
 hyssop. Veronic. Pulmonar.
 Salv. Agrimon. ana Mj. affunde
 earundem Aq. q. s. stent per ali-
 quot dies in infusione, post ex
 balneo destillentur.

Phthisicos oculariter iuvat
 Lac Sulphuris (teste Croll. in
 basilic. chymic. pag. 201.) agen-
 do in humidum radicale, Ægro-
 tantium testimonio, cum aq.
 tussilag. & betonic. exhibitum.

Electuario quoque Laudani
 in Aq. Hyssopi exhibitio, hos diu
 foveri posse, ibidem pag. 178.
 asserit.

Balsa-

Balsamus Sulphuris (quem Quercet. in pharm. dogm. restituit. fol. 441. Rubinum Sulphuris vocat) à guttis 4. ad 7. vel 8. in liquore congruo exhibitus, idem præstat.

Quinta Essentia Perlarum, ad guttas 4. vel 6. quotidie exhibita, Phthificis quoque summum solatium est, illos enim pristinae sanitati restituit, & morbum planè expellit, præsertim si guttulæ aliquot olei cinnamomi ipsi adjungantur.

CAPUT XVII.

DE HÆMOPTYSI.

Syrupus Myrtinus cum
 Looch de Portulao. vel de
 E 4 Muci-

Mucilagibus mistus, plurimum prodest: Item Conserv. Rosar. antiq. cum semine portulac. tragacanth. papav. troch. de succin. de terra sigillat. de Carabe &c.

Vel: Rx Lohoch. de portulac.

sani & expert. ana ℥ss.

Confect. diatrag. frigid. ℥ij.

Trochisc. de Carab.

de terra sigill. ana ℥is.

Sem. portulac.

plantag. ana ℥j.

Cum s. q. Syrup. Myrtin.

F. Lohoch.

De noctu sæpius exhibeatur succus violar. & glycyrrh. Item Rotulæ Diapenid. & Diatragac. Interdiu verò de hac mixtura quantitate juglandis sæpius:

Rx. Lohoch. sani & expert.

de pul-

de pulmon. vulp.

de pino ana ℥j.

Syrup. de hyssop.

de glycyrrh. ana ℥ss.

Misce, addendo florum

sulphuris ℥ss. F. mixtura

Lambilis.

CAPUT XVIII.

DE CORDIS AFFE- CTIBUS, SYNCOPÉ, LIPOTHYMIA, PAL- pitatione, &c.

S Implicia Cordi convenien-
tia Cardiaca dicta sunt Ros-
marinus, Melissa, Ocimum,
Doronicum, Grana tinctorum
h. e. chermes, gariophylli, Cro-
cus, Cubebæ, Cardamom, Ga-
lang. Rosa, Viola, Borrago,
E s Cerefa,

Ceresa, Succus Citri, granator.
Margarit. Corall. Hiacynth.
Rubin. Sapphir. Os de corde
cerv.unicor. Bezoar, & id genus
sexcenta alia, quorum multi-
plex ubique usus est.

Item, composita hæc, Con-
fect. alchem. de hyacinth. spec.
diamb. diamosch. dulc. dia-
margarit. calid. & frigid. Lætif.
Galen. Aromat. rosat. diatri.
santal. Diarrhod. Abbat. &c.

Sequens Electuarium pluri-
mum prederit, & Conserv. Ro-
sar. Rorismarin. Gariophyll. vi-
olar. Borrage. bugloss. ana ℥ss.
cinam. ℥ij. Zedoar. macis, ligni
aloës, cardam. ana ℥j. adde spec.
diamargar. diatrion. santal. ana
℥iij. cum Syrup. de cortic. citri
q. s.

q. s. F. Electuarium sæpius exhibendum.

Pulvis ad Idem, Hysteriis cum primis conveniens:

℞ Margarit. preparat. ℥ij.

Corall. utriusq; ana ℥s.

Castor. sicci ℥i.

Cornu cervi usti preparat. ℥ss.

radic. & sem. pœon. ana ℥i.

Bezoar. orient. ℥s.

Lapid. quinq; pretios. ana gr. ij.

fol. Auri Nō: ij.

F. pulvis omnium subtilissimus

pro 4. dosibus.

Paracelsus Aurum Potabile omnibus aliis medicinis præfert, quod nonnulli osiores artis ignorantes Putabile dici malunt, quibus cum nobis in præsentia nihil. Certum quidem est, cum Aurum subjectum sit

E 6

pretio.

pretiosum nimis, circa ejus elaborationes paucos esse occupatos: Sunt tamen non pauci veri Chymiatri, qui in Auri tanq. pretiosissimi Medicinæ thesauri, genuina & vera præparatione nullas non intendunt vires, qualis opinor est Franciscus Antonius Londinensis M. D. qui Aurum in formam mellis absque omni corrosivo redactum, ad quædam Germaniæ nostræ Medicinæ Lumina, doses complures ad faciendam probationem paucis ab hinc annis transmisit.

Crollius de vero Auro Potabili plurimos falsò plura quidem gloriari rectè asserit; verum in defectu Perdicum & Phasia-

Phasianorum Carne bubulâ & oleribus quis non vescatur? Sic egregium & insigne medicamentum est Aurum transparens à Johanne Rhenano in Sole è puteo emergente fol. 39. 40. descriptum. Sic Aurum Limatum, cum cornu cervi usto per integrum diem diligentissimè tritum, dein reverberatum (quod in furno figulino quoque fieri potest) colorem acquirit incarnatum, Medicina sanè ut paratu facilis, sic viribus multùm effi- cax, quæ multis etiam laborio- sissimis Auri præparationibus præstat.

Salia, Magisteria, Olea, Essen- tia & Tincturæ Gemmarum in confortandis Spiritibus vitali-

E 7 bus

bus totiusque corporis plurimum valent, quarum parandirationem apud Crollium Queracetanum & Alios invenies. Sunt qui in Essentiis Gemmarum, nominatim verò Smaragdi extrahendis, spiritu urinæ seq. modo parato utuntur:

℞ Urinam puerorum vinum bibentium recentem, destilla, per alembic. in Mariæ baln. destillatum fœcibus propriis reaffeunde, denuoq; destillando prodibit Spiritus Urinæ cum suo tamen phlegmate mistus; hujus sufficientem quantitatem funde super Smaragdi pulverem in ferreo mortario subtilissimè tritum, relinque aliquandiu in calido vitro probè obturato, donec satis cærulea appareat Tinctura Spiritum Urinæ Tincturâ Smaragdi imprægnatum decanta & destilla, manebit

DOG MATICO - HERMET. III

nebit extractum coloris cineritij :
Ex hoc per Spiritum vini affusum
extrahe viriditatem, quæ Smaragdi
Essentia est, si paululum ab eodem
Spiritu Vini per destillationem re-
vocato, crassiusculam consistentiam
nacta fuerit, cujus dosis ad gutt. 4.
ad 6. & 8. Insigne Capitale & Cor-
diale est, curat Melancholiam &
Paraphrenitidem, Palpitationes
Cordis tollit & Syncopas solvit.

Crollius in basilic. chymic.
fol. 193. in deliquiis animi, Lan-
guore & Palpitatione Cordis
Oleum Succini commendat, si
cum Conserv. flor. Borrage. vel
Bugloss. exhibeatur : Item fol.
163. Sal Margaritar. oriental.
cum aq. Cinam. borrag. buglos.
Salviæ : Longè tamen expedi-
oris virtutis est Tinctura, *Quin-
ta Es*

ta Essentia vel Oleum earundem, ut supra quoq; notavimus.

Idem Autor pag. 169. Croci Essentiam, extractam per Aquam Vitis mense Majo post resectionem collectam laudat, quam dicit summam esse Medicinam, ubi quis quasi ad desperationem è nimia tristitia venit; verum hoc menstruum extractione factâ ad medietatem rursus abstrahendum, aliàs facile putrescit. Beguinus lib. 2. cap. 20. per Spiritum vini non incommodè extrahit; Alij per serum Lactis extrahi malunt.

Balsami quoque confortantes ad revocandos Syncope oppressos, plurimum præstant, quales sunt Balsam. Succin. garioph.

rioph. macis, nucis mosch. roris-
mar. majoran. lavendul. de quo-
rum vera compositione supra
nonnulla adjecimus.

CAPUT XIX.
DE VENTRICULI
AFFECTIBUS.

Ventriculo languido suc-
currunt Absinth. Card.
benedict. Mentha crispa,
Rosmarin. Major. Meliss. Fæni-
cul. Anis. Cumin. Galanga, quæ
(teste Crollio de signat. rer. in-
tern. fol. 22.) externus est Ven-
triculo, per quam internus ser-
vatur : Zingib. Piper. garioph.
calam. aromatic. & plura alia.
Item Pelliculæ Gallinar. ventri-
culo-

culorum interiores, vino probè
lotæ exsiccatæ & pulverifatæ.

Felicissimè hæctenus usi su-
mus Spiritu Absynthij hoc mo-
do parato:

℞ Secalem molâ confractam &
femin. Absynth. ana q. p. affunde in
tina aquam ferventem & probè mi-
scè: dein postquam tepuit ista ma-
teria admisce fæces Cerevisiæ, inci-
piet materia fermentare, quam post
destilla, & rectificata, habebis Spiri-
tum frumenti Absynthitem elegan-
ter viridem, qui per phiolam denuò
rectificatus, sæpè factus est cæruleus.

Ol. Graminis. Cerevisiæ. vide Salæ Hydroclast. Sect. 3. 64
Huic interdum aliquot grana
Salis ejusdem feliciori cum suc-
cessu adjecimus & exhibuimus.

Salia vegetabilium qua rati-
one parentur, notissimum est,
per calcinationem nimirum, ex-
tracti-

tractionem, filtrationem, & coagulationem: verum quomodo eadem crystallina seu transparentia instar Salis petræ reddantur, neque frigidiori loco exposita in deliquium abeant, paucis innotuit. Nonnulli Herbarum cineres post calcinationem cum æquali parte sulphuris miscent, & igne admodum leni calcinant: post aquam communem calidam superfundunt, filtrant, ad justam consistentiam evaporant, frigidoque loco ut in crystallos abeat exponunt. Verum hæc operatio tædiosa est, & minus rectè procedit. Alij per reiteratas solutiones, filtrationes, & coagulationes eò quo tendunt ferè perveniunt. Rectius autem

autem sequenti modo operaberis :

Sali vulgari modo præparato vitroq; indito affunde per vices Spiritum seu oleum salis vulgare licet nondum rectificatum, & excitabitur strepitus : perge ita per vices affundendo Spiritum Salis donec non amplius strepat ; tum benè agitatam per aliquot saltem horas ut rursus quiescat repone ; Dein affunde aquam puram ad eminentiam palmi, vel q. p. effunde in concham vitream & solutionem per filtrum vel residentiam depura, evaporatum ad tertias in cellam repone, concrescit sal crystallinum ; quo separato residuum rursus ad tertias evapora, salemq; quoties opus esse videbitur diligenter collige & ad usus reserva.

Quercetan. in pharmacop.
dogmat.

dogmat. restit. fol. m. 271. & in
respon. ad Aubr. pag. 18. 19. Pul-
verem Stomachicum ex Radi-
ce Aaronis præparata præscri-
bit, insignium virtutum, ut ibi-
dem videre est.

Spiritus & Oleum Vitrioli
ungarici & Romani propter aci-
ditatem Ventriculo languido
succurrunt; cui tamen alij Spi-
ritum Vitrioli Veneris præfe-
runt, quem ob id Esurinam aci-
ditatem vocant.

Unguentum ad Ventriculum
frigidum

℞ Ol. mastichin.
absynth.
menth. ana ℥ss.
Mastich.
garioph. ana ℥j.
Calam. aromat.

fol.

fol. menth.

gran. paradif. ana ℥ss.

pulveriscentur tenuissimè, cri-
brentur, & cum modico Cerae
novæ Fiat unguentum molle,
cui adde extract. nuc. mosch. ℥ss.

Pretiosius hoc est:

Rz Ol. mastich.

cydon.

de absynth. ana ℥ss.

de menth. crisp. ℥ss. ℥i.

Ol. nuc. mosch.

nardin. ana ℥i.

ligni aloës

macis

Cinam. ana ℥i.

Corall.

rosar. rubr. ana ℥ss.

Ol. garioph. gutt. vj.

Mosch. gr. iij.

Pulverisanda pulveriscentur, & cum
modico Cerae F. unguentum molle.

Pro-

Proderit & multum hic Sac-
culus continuò gestatus & Ma-
stich. Galang. ana Zij. Nuc.
mosch. Nō. j. cariophyll. calam.
aromat. ana Zij. cortic. citri,
arantior. ana Zij. sem. anisi, cu-
min. ana Zij. baccar. lauri Zij.
rosar. rubr. herb. agrimon. ori-
gan. calamenth. absynth. ana
Mj. menth. crispæ Mis. Ex his
conquassatis F. sacculus Stoma-
chicus qui cum rubeo vel albo
syndone interpastetur.

Ad Ardorem Stomachi (quem
Paracelsus Orexin, Germ. den
Sod vocant) hos Morsellos ex-
perti sumus:

Rz *Cretæ preparatæ Zij.*

Ocul. Cancrī Zss.

abluantur ter aut quater cum

aq. borrag. & violar.

bolis

boli armen. veri ℥ij. gr. X.

Corall. rubr. ℥ij.

margar. præparat. ℥i.

macis torrefact. ℥s.

cinam. incis. ℥i.

Sacch. Cand. ℥viij. cum Aq.

Rosar. F. Morsuli.

Fomentum pro Ardore Stomachi tale sit : ℞ Rosar. rubr. Mj. fol. acetosell. Intybi sativ. latifol. ana M℥. absynth. sicci Mj. coriand. præparati ℥s. santal. omnium ana ℥is. bacc. oxyacanth. ℥ij. Decoq. s. a. in q. s. aquæ : huic calido decocto Spongia immergatur, dein exprimatur, eademq; Venterculus sæpius fomentetur.

Vomitum restinguit Spongia marina in aceto forti bullita, & supra Stomachum posita.

Vel

Vel ℞ Farinæ Lupinor. ℥ss.
cent. minor. abrotan. ana ℥j.
aloës epatic. ℥ij. pulverifentur
tenuiffimè, & excipiantur aceti
acerrimi ℥v, aquæ Absynth. ℥iij.
misceantur, & applicentur te-
pidè orificio Ventriculi cum
Spongia nova, fiatq; hoc per in-
tervalla.

Rulandus cent. j. cur. 12. mi-
fcuit vini malvat. ℥j. & ol. vitriol.
gut. vj. cujus fingulo mane je-
juno ftomacho ℥j. exhibuit, quo
folo vomitus conftitit.

Hypercatharſis inhibetur li-
gaturis & extremorum frictio-
nibus, Cucurbitulis umbilico
applicatis, topicisq; astringen-
tibus Ventriculi regioni impo-
ſitis, aſſumptâ quoque theriacâ

F . . . recen-

recenti cum grano opij: Vel exhibeatur ℥ss. pulveris pumicis in haustu vini.

Singultui conferunt oleum Ocymi, Menthæ, Anisi, cum vino exhibita. Item Syrup. de Mentha & Absynth. cum pauco Castoreo probè admixto.

Stockerus in Empiricis lib. j. cap. 32. hos Morfellos laudat: ℞ Costi, Croci, Rosar. recent. mastic. spicæ ana ℥ss. asari ℥ij. aloës, opij ana ℥j. conficiantur cum succo psyllij, & exhibeatur ℥j. Psyllium (addit) & opium stupefacit, Spica confortat & resolvit, Asarum inclinat humiditates ad vias urinarias, & educit eas, Aloës educit per vias secessus, crocus & costus maturat & confortat.

Applicetur & hoc Emplastrum ad ventriculi regionem:

℞ ferij

R² ferment. veter. ℥vj. succi ab-
 synth. menth. ana ℥ij. aceti for-
 tiffi. q. s. incorporentur & ex-
 tenuentur omnia secundum la-
 titudinem palmæ, & superper-
 gatur pulv. garyoph. nuc. mosch.
 calefiat & applicetur.

CAPUT XX.

DE DIARRHOEA.

Diarrhoeâ correpti creber-
 rimè utantur Oryzâ cum
 jure carnium seu lacte
 cocta, de hac enim refert Co-
 lumbus in navigatione Ameri-
 cana eos solum Diarrhoeâ &
 Dysenteriâ detentos evasisse,
 qui coctam biberint.

Potus sit Aqua chalybeata,

F 2

in

in qua Corall. cornu cervi ust.
 spodium, tormentill. bistort.
 nux moschat. citr. granat. pu-
 nic. mala, cocta sint. Exhibean-
 tur item troch. de spod. de terr.
 lemn. diacyton.

Lac caprinum in quo chalybs
 ignita extincta est, tertio de
 die exhibitum fluxum cito
 sedat.

Commendabilis quoque est
 Syrupus Panthaleonis dictus:

Rx Cortic. myrobal. chebul. ℥i. ℥ij.
 citrin. ℥v.
 passul. tritar. ℥ij.

Decoq. in ℔ iijss. aquæ claræ
 fontan. ad medietat. consumpt.
 In colatura dissolv. sacch. albiss.
 q. s. & aromatiz. ℥vj. cinam. acu-
 tils. crassiusc. contusi, atque ad
 Syrupi

Syrupi consistentiam percoque,
cujus dosis à ℥iſ. ad ℥iſſ.

Si pulvis arrideat magis

℞ Myrobal. citrin. tost. ℥ij.

Rhabarb. tosti ℥iſ.

boli armen. ℥i.

Santal. flav.

Corall. rub. ana. ℥i.

margar. preparat. ℥ſ.

troch. de spodio ℥i.

pulverisentur omnia subtilissi-
me. Exhibeatur ℥j. eoq; sæpius
condiatur cibus.

Vel ℞ radic. torment. recent.
℥ſ. cornu cerv. usti albifs. ℥ij.
sem. plantag. ℥ſ. nuc. mosch. ℥ij.
amyli ℥j. croci Martis ℥v. pul-
verisentur tenuissimè, & add.
vitellum ovi recentis, contund.
simul cum aq. plantag. vel fo-
lior. quercin. tandem adde boli

F 3

arme-

armeni præparati, terræ sigillat.
Siles. ana ʒij. Sacchar. q. s. F.
Morfelli ad pondus ʒij.

CAPUT XXI.

DE DYSENTERIA.

Confer quæ capite præce-
dente, & supra cap. 10. de
~~Hamorrhagia~~ Narium recen-
suimus.

Conducit præterea Aqua fo-
liorum Quercus destillata ma-
ne & sero bibita: Rhabarb. tost.
Mirtill. Cydon. Symphyt. su-
mach. balauft. forb. officul.
mespil. &c.

Experientiâ probatus hic pul-
vis: R mastich. oliban. ana ʒj.
corall. rubr. præparat. cornu
cerv.

cerv. usti ana ℥ss. lapid. hæmatit.
 præparati ℥ij. pulverisentur ex-
 actis. & misceantur. Dosis ℥is.

Vel ℞ radic. torment. ℥is. bi-
 stort. ℥j. cyperi utriusque, acori
 officinar. cortic. Rhabarb. Oxy-
 lapath. ana ℥j. semin. acetos. ℥j.
 sacch. thomæi ℥l. F. pulvis sub-
 tilis.

Syrupus quoque talis esto:

℞ Radic. oxylapath. recent. ℥ss.

tormentill. ℥is.

althæe ℥i.

Herb. scabios.

centumnod. recent.

numular.

cent min.

veronic.

anagall. purp. ana p. j.

Flor. rosar. rubr.

prunor. sylv.

balauft. ana p. j.

F 4

ficuum

ficuum ping. Nō. v.

Coq. in ℥ ij. aq. puræ:

Colat. adde Sacch. Thom. ℥i.

mellis despum. ℥ij.

Syrupi de scabiosa vel

panthaleonis (de quo

capite precedente) ℥i.

Misceantur pro Syrupo.

Arnoldi de Villa nova dicitur est pulvis hic, in omni Dy-
 ſenteria ſpecie probatus: Ac-
 cipe Turtur cum pennis ſuis,
 cujus interiora extrahantur, &
 pulv. boli armen. ſang. dracon.
 mumia cum forti aceto & vi-
 tellis ovor. q. ſ. conficiantur,
 quo Turtur impleatur, in olla
 nova ponantur optimè obtura-
 tâ, & in furno comburantur.
 De hoc pulvere exhibet quoti-
 die cum Aq. plantag. vel roſar.
 vel

vel conserv. rosar. antiqua.

Nos felicissimè quoque ha-
tenuis usi sumus Vitriolo Mar-
tis: Parato ex Limaturæ Martis te-
nui optimæ purificatæ ℥ss. superfu-
sis in scutella vitrea olei Sulphuris
per campan. facti, vel vitrioli olei
℥ij. sic Mars totus solutus fuit, qui
frigidiori loco expositus in crystal-
los abiit: Hi iidem crystallos per a-
quam communem soluti, & à faci-
bus per filtrum liberati, denuò, a-
quâ prius ad justam consistentiam
evaporatâ, in crystallos abeunt pu-
riores, quorum gr. ij. iij. vel iiij. in
vino chalybeato vel appropriato a-
lio exhibeantur. His interdum gr.
j. vel ij. Croci Martis adjecimus.

Commendabilis quoque est
Pulvis dysentericus à Crollio
in basilic. chymic. pag. 251. &
Essentia Croci Martis ejusdem

F 5 pag.

pag. 252. 253. descripta, & ad mentem Authoris legitimè exhibita: Item Tragæa Granorum Actes à Quercet. in pharmacop. dogm. restit. fol. 276. & aliis sic vocata.

Tinctura Corallorum vera & genuina (de qua sup. cap. 4.) omnes indicationes in hoc morbo absolvit, calidum innatum, stomachi, reliquorumque membrorum omnium vires prostratas egregiè restaurat, sanguinem purificat, profuentiamque ejus nimiam, ut & omnes alios ventris fluxus placidè compescit; Quod idem paulò tamen minore virtute præstat Sal seu Magisterium eorundem in appropriato exhibitum.

Topica

Topica adhibenda sunt primò lenientia, dein astringentia, ex supra dictis paranda: E. G. R̄z rosar. rubr. santal. omnium, Myrtillor. ana ℥ss. mastic. oliban. ana ℥j. boli arm. sang. dracon. (vel hujus loco Radic. Tormentill. mundatar.) ana ℥ij. distemperentur cum succo plantag. cyton. & parum Aceti, & applicentur.

Crollius in basilic. pag. 252. Emplastrum ex Theriaca & Terra sigillata tepidè applicat.

Amatus Lusitanus Pueros solo topico remedio curat, calente nempe omento exenterati vervecis, ventri applicato & fasciato:

Omentum (inquit. cent. 6. curat.

F 6 6.)

6.) supra ventrem extendi & iterari optimum esse scire vos velim; plures igitur verveces, arietes, aut hircos mactare jubete, & confestim exenterate, est enim remedium singulare.

CAPUT XXII.

DE COLICA.

Hic omnes nervi intendendi, ut alvus quotidie respondeat, secus enim cætera medicamenta intus & extra adhibita nihil aut parum proficient; quod potius leni primùm dein fortiori clystere (de quibus apud Practicos) quam vehementioribus pharmacis per os assumtis attentandum.

Pro-

Proprietate quadam Colicæ
conferunt Intestinum Lupi sic-
catum & tritum, stercus ejus-
dem album, stercus canis, lepo-
ris, Lumbric. terrestr. cornu
cervi ust. pulvis cochlear. Item,
Cortices aurantiorum, in pri-
mis extractum seu oleum eo-
rundem in vino exhibitum: O-
leum quoque Castorei; Coa-
gulum Leporis ritè præpara-
tum.

Præstant Spiritus & Oleum
Juniperi, terebinth. Vitrioli,
Salis communis, tartari, nitri,
quorum unus vel plures simul
exhiberi possunt.

Crollius in basilic. chym. fol.
153. Spiritum Nitri cum Spiritu
vini & aqua fontana tepidè ex-

F 7 hiber,

hibet, qui supervenientibus sudoribus, stragulis quoque contegendo prolectis, omnes dolores & cruciatus confestim tollit; si præsertim ab extra umbilicus quoque cum oleo Nucistæ expresso, admixtis aliquot Zibethi granis, inungatur.

Ibidem docet, quod & circa finem Curæ, Enulæ Campanæ usus feliciter exhibeatur; sed & in principio Colicæ mirè commendabilis existit, si nempe sumas radicum ejusdem in taleolas succisar. Mj. femin. fænicul. pulverifat. Ms. cum tb 2. vel 3. aquæ melissæ ad duas horas in diplomate coquantur, colatiq; per manicam Hipp. primus haustus exhibeatur vesperi ituro cubi-

cubitum, secundus mane, tertius etiam vesperi.

Spiritus quoque Tartari intus & extra adhibitus plurimum valet, praesertim in Paresi seu Contractura Colicam saepius insequente, si quoque ter de die, mane, meridie & vesperi (praemisso tamen panchymagogo leniori, abstinendum enim hic est à catharticiis fortioribus, propter ventriculum & vires prostratas) in aqua melissae exhibeatur, expectando nonnunquam sudores.

Tandem ad topica quoque deveniendum, quorum insigne est Galbanetum Paracelsi hoc modo paratum:

Super Galbani ℥ ss funde Spiritus
Tere-

Terebinth. clari ℥ j. digere per aliquot dies ; postea ex Cucurbita non nimis alta per alembic. destilla, prodibit oleum generosum, pro libitu ab aromatibus ad gratiorem odorem conciliandum denuò destillandum.

Ante inunctionem autem membra contracta primum ad referandos corporis poros cum panno asperiori fricentur ut probè incalescant : dein aspergatur Spiritus Tartari ; ac demum inunctio cum Galbaneto instituat, quæ quotidie tertio repetenda est. A singulis autem inunctionibus radix Symphyti majoris (quæ membris exarefactis humiditatem rursus affert) in aqua communi ad pulticulam cocta, membris inunctis
statim

Statim imponatur, & nulla Contractura ex Colica resistet, quæ plerunq; 14. dierum spatio tollitur, si modo Medici prudentia cum Patientis æquanimirate corresponderint.

Utiliter quoque lotiones & balnea instituuntur in labro aquæ dulcis, decoctionis furfuris, malv. violar. capitum ovium, vitulorum, intestinorum

bovis pinguium: post inungantur membra debilia oleo lini & Spiritu vini floribus verbasci & agrimonie prius infuso: Hypochondria verò, Spina dorsi & pulsus manuum hoc unguento:
 ℞. mucilag. psyll. sem. cydon. ol. violar. infrigid. Galen. lactis muliebr. recent. butyr. recent.
 ana

ana ꝑ. telæ araneæ, ceræ albæ parum F. unguentum.

CAPUT XXIII.

DE VERMIBUS.

ENecant Vermes & per fœtentem camarinam expellunt plæraque simplicia excellentioris saporis amara, qualia sunt semen fantonic, absynth. abrotan. marrub. centaur. min. calaminth. menth. sabin. scord. Corallin. card. benedict. tanaacet. aloë, myrrh. Decoct. lupinor. amygd. amar. Infus. Succus Raphani & Nasturtij &c. Quæ tamen plura vel singula hac methodo exhiberi debent, ut dulcia utpote Lac, Mel, Syrup. de gly-

glycyrrhiz. & similia, vel simul,
 vel aliquot diebus, vel præce-
 dente saltem vesperâ prius assu-
 mantur, dein helmintagoga;
 ut vermes hac ratione allecti fal-
 lantur, cum amara valdè refu-
 giant: Studendum autem sedu-
 lò, ut occisi & enecati statim de-
 jiciantur, ne sæviora inducant
 symptomata, id quod fit per
 clysteres vel cathartica, ut pi-
 lul. Ruffi, de aloë, Diturbith
 cum Rhabarb. quod egregium
 hic est.

Vel exhibeatur seq. pulvis

Rz Scord.

Carduibenedict. ana ℥i.

Corallin. ℥ij.

Cornu cerv. usti albiss. preparat. ℥i.
rhab. inter. optimi ℥i.

F. pulvis omnium tenuissimus.

Sequens

Sequens D. Nævij est:

℞ Sem. sancti ℥ss.
 fol. senæ s. stip. ℥ij.
 cent. min. ℥is.
 abrotan. ℥i.
 Cornu cerv. ust.
 diptam.
 lupinor.
 athanas. ana ℥ij.
 Misce pro pulvere.

Pulveres si qui propter sapo-
 ris amarorem respuant, iis seqq.
 exhibeantur Rotulæ: ℞ Spec.
 Liberant. cum aloë ℥is. Sem.
 Lumbric. ℥ss. Rhab. inter ℥j. ci-
 nam. Zedoar. incisor. ana ℥ss.
 conserv. rosar. ℥ij. sacch. albiss.
 ℥iiij. dissolut. in aq. cichor. &
 absynth. q. s. F. Rotulæ vel Mor-
 selli.

Aliter: ℞ Cornu cerv. præparati ℥ij.
 olei

olei Zedoar. gutt. vj.
 de cortic. citri
 limon. ana gutt. iij.
 sacch. albiss. ℥iij.
 in aq. graminis q. s. dissoluti
 F. Rotula.

Stockerus in Empiric. lib. j.
 cap. 40. oleum lignorum exic-
 cat. de avellanis per descensum
 paratum laudat;

De eo oleo (inquit) da mane cum
 mica panis unam vel duas guttas
 pueris, senibus verò iij. vel iij. im-
 mediatè interficit & educit per se-
 cessum: Est enim fortè evacuati-
 vum, ideoque non datur nimis pro-
 vice, quia valdè solvit. Si vis expe-
 riri veritatem, tunc accipe quod-
 cunque genus vermium, imò & pe-
 diculos, & impone ad modicam
 quantitatem istius olei, & in mo-
 mento temporis moriuntur; ex qua
 pro-

o-
q.
c.
n.
ci-
s.
s.
&
r-
ij.
lei

proprietas hoc fiat nescio, sed verum est. Hæc ille.

Mercurius & mercuriata omnia Lumbricorum omniumque corruptionum hostes sunt, ideò & nonnulli (inter quos & Fernelius) Mercurium crudum, Puerulis à gr. vj. ad ℥s. imò ℥j. exhibere haud verentur.

Forinsecus umbilicus & hypochondria inungantur felle taurino cum melle misto; vel seq. unguento,

℞ pulv. Sabine,

Corallin. ana ℥i.

Colocynth. ℥ss.

Rhab. el. ℥i.

Spec. hier. simpl. ℥ss.

Ol. ruth.

absynth. ana ℥iij.

fellis tauri ℥ij.

Cum

Cum pauco aceto

F. Linimentum molle.

Vel ꝛ pulv. sabin. flor. age-
rati ana p. j. pulpæ colocynth.
interior. ℥ss. hier. simpl. gr. iiij.
fellis vaccin. ʒj. ol. ruthæ, a-
mygd. amar. q. s. adde parum
aceti ; juxta lentum ignem ca-
lescant, & spatulâ diligenter tra-
ctentur, F. Linimentum molle,
quo inungatur venter mane &
vesperi.

Item, Sume medullam panis
triticeï recentis, contunde cum
modica parte modò dicti lini-
menti, adde pulveris hieræ
simpl. ʒj. ut fiat massula, quam
Juglandis cortici insertam ve-
speri umbilico illigando ap-
plica.

Sæpius

Sæpius & in Ventriculo generantur Vermes, ubi grana iij. iij. ad viij. Gillæ Theophrast. vel Salis Vitrioli albi Crollij perutiliter exhibentur.

Nonnulli ob vermium colluviem subito quasi attoniti absq; sensu ullo alto sopore stertentes concidunt, copiosumq; spiritum crebro emittunt, annotante Paracelso lib. de ament. capit. de suffocat. intellectu. fol. mihi 493. His Elixiri aliquo vitæ revocatis, præter dictos supra pulveres etiam hic exhibeatur: R Sem. Santon. ʒj. aristol. rotund. ʒij. croci ʒss. castor. gr. v. pulv. Senæ præparat. ʒiss, myrrh. ʒj. aloës succocitrin. ʒss. F. pulvis tribus vicibus assumendus.

Uni-

Unicum hic addimus : Notif-
 simum non solum ex modernis
 sed & antiquissimis Medicinæ
 scriptoribus, Macrocosmi Lum-
 bricos torrefactos & exhibitos,
 Microcosmi omnis generis ver-
 mes proprietate quadam ex-
 pellere : An verò idem præ-
 stent Lumbrici à puero jam de-
 pulsi, rursusque exsiccati & ex-
 hibiti, quæ plurimorum quoq;
 sententia est, asserere vix ausim,
 docet enim Tabernæ montan.
 in herbario germanic. lib. j. cap.
 5. ex his ipsis arefactis & cum se-
 mine fantonici exhaustis, certò
 vermes generari; hancq; frau-
 dem & imposturam Agyrтарum
 & Histrionum execrandam &
 detestandam esse dicit.

G C A P U T

CAPUT XXIII.

DE HÆMORRHOI-
DIBUS.

Hæmorrhoides nimium flu-
entes sistunt Syrup. myr-
tin. de myrtill. cytoneor. con-
serv. rosar. antiq. cum bolo ar-
men. pastill. è spod. confect. è
scor. ferri, elect. de croco Mar-
tis, sang. dracon. cornu cerv.
ust. Ab extra apponantur fol.
rub. quercus, glandes, gallæ;
emplastr. de scoria ferri, rosa,
myrth. balaustr. sorb. hypocyst.
ex quibus & Emplastra & Fo-
menta parare liberum est.

Croll. in basil. chym. pag.
253. croci Martis Essentiam ex-
hibet,

hibet, in aq. bursæ pastoris:

Alij Crocum Martis malunt.

Sal quoque Corallorum omnem sanguinis profluentiam & rejectionem & hæmorrhoidas sistit in aq. plantagin.

Sæpius hæmorrhoides suppressæ & adstrictæ aperiendæ sunt succo cyclamin. aaron. bryon. cæpar. Item emplastris ex farina laterum, felle bovis, staphisagriâ; nec non unguentis ex medulla colocynth. amygd. amar.

Glandes quoque oblongæ per inferiorem gutturem sæpè supponuntur, ex cæpis, radic. cyclam. irid. Item ex pulvere colocynth. & melle tosto.

Sæpissimè autem maxima In-

dicatio sumitur à dolore, qui nonnunquam tam insignis & potens est, ut totam curationem ad se trahat: Dolores autem sistunt (teste Croll. de signat. rer. intern. fol. 32.) omnes villosæ plantæ, & mollia herbarum folia lanuginosa, quæ lanosiore flocco quasi canescunt: conducunt etiam ex sympathia hæmorrhoidibus asperum tactus horrescentibus, folia Verbasci, oculi populi Arboris, Scrophularia &c. de quibus ibidē plura.

Furfures quoque triticei cum floribus Verbasci & malva faculo inclusi, vino rubro cocti, locoq; dolenti calidè appositi, dolorem unius horæ spatio leniunt.

Vel

Vel ꝛ verbasci Mij. balauft.
 ꝛs. farinae hordei Mj. omnia
 crassiusculè contusa, & sacco
 lineo indita coq. in vino rubr.
 exprimantur duobus orbibus
 ligneis, & superfedeat Æger
 nudo podice; maximè post alvi
 dejectionem iterum calefiat.

Herba quoque Bonus Hen-
 ricus dicta, (aliis Atriplex cani-
 na, Lapathi species est) contu-
 sa, & cum butyro & lactis flore
 juxta lentum ignem cocta &
 expressa, unguentum exhibet
 mirabile contra omnem hæ-
 morrhoidum dolorem.

Quercetanus Mellipedes in
 oleo nucum expresso coxit, &
 linimenti loco adhibuit.

G 3 Oleum

Oleum quoq; è vitellis ovo-
rum plurimum conducit.

Balsamus etiam Sulphuris
Rulandi in cæcis dolentibusq;
hæmorrhoidibus optimus ex-
istit.

CAPUT XXV.

DE OBSTRUCTIONE HEPATIS.

Hepatica sunt Agrimo-
nia, Eupatorium, Endi-
via, Cuscuta, Epatica,
Schoenanthus, Capillus Vene-
ris, Cichor. Centaur. min. Fu-
mar. Scolopend. Lupul. Sem.
carui, fænicul. dauci, calam.
aromat. cassia lign. cinam. &
plæraque aromata.

Syrupus

Syrupus Hepaticus egregius
hic est:

℞ Endiv. vere
Cichor.
Epatic.
Absynth. ana Mj.
Scolopend. vulg.
Asplen. veri elect. ana Mj.
Flor. borrag.
bugloss. ana Mj.
cent. min.
fol. capill. vener.
trichom. ana Mj.
Radic. fenicul.
petrosel. ana ℥s.
Cortic. Cichor.
Liquirit. ana ℥iij.
Rad. cent. min. ℥ij.

Coq. in suffic. quant. aquæ, co-
lentur; dein cum sacch. albo q.
s. F. Syrupus, cui infundatur in
petia serica seq. puppa, ℞ Spicæ-

G 4 nardi,

nardi, cinam. macis ana ℥ij.

Sequens haustus præmissis digestivo, pluribus profuit: R^z Syr. diair. rosar. solut. compos. ana ℥j. elect. de succo rosar. ℥ij. extract. agar. rhabarb. glycyr. ana ℥j. aq. Cichor. & Cinam. ana ℥ss. Misce.

Electuar. Indum, Diaphoenic. ana ℥ss. cum decocto radic. asparag. petroselin. rusci, utiliter quoque exhibentur.

Tartarus Vitriolatus (docente Croll. in basilic. chym. pag. 118.) omnes obstructiones tollit, si misceatur cathartico (exempli gratia panchymagogo) vel offeratur in Syrupo rosar. vel violar. solutiv. vel melle rosato solutivo.

Spiri-

Spiritus & Oleum Vitrioli,
Salis, Tartari, prout & Sulphu-
ris acidus in tollendis omnium
viscerum obstructionibus ma-
joris sunt activitatis.

Croci Martis Essentiam, Cro-
co Martis vulgari modo præpa-
rato Croll. in basilic. pag. 252.
longè præfert in omnibus jeco-
ris & lienis obstructionibus:
sed sumentes prius medicinis
attenuantibus alvumq; subdu-
centibus purgatos esse oportet:
Exhibeturque, eodem autore,
in aq. Intubi, Cichor. Agrimon.

Nec inconveniens est Ele-
ctuarium de Limatura Chaly-
bis in Correcto Noribergen-
sium dispensatorio fol. 30. de-
scriptum.

G 5 D. Pe.

di-
Rz
of.
3ij.
yr.
m.
nic.
pa-
ter
en-
ag.
ol-
ex-
go)
ar.
ro-
iri-

D. Petrus in Nosologia Harmonic. tom. 2. fol. 187. Tincturam Martis ad tollendas omnes Hepatis obstructiones, binos parandi modos præscribit haud incongruos.

Non parum quoque conferent medicamenta topica, discutiendi vim habentia, ex ol. nardin. juniper. anethin. absynth. anis. cumin. parata.

Unguentum tale sit: R. unguenti vel Cerat. santal. ℥j. unguenti rosat. comp. Mes. ℥ss. ol. nardin. amygdal. amar. ana ℥j. adde lign. aloës pulv. ℥j. sem. apij, petrosel. ana ℥ss. Ceræ q. s. F. unguentum Hepatis regioni applicandum.

Applicetur & hoc Emplastrum:

strum : R̄ Cerot. santal. in aq.
Cichor. & viol. loti ℥ij. Empla-
stri de melilot. ℥is. F. Empla-
strum.

Vel : R̄ rosar. rub. ℥ij.

Santal. alb.

rub.

boli armen. ana ℥i.

Corall. rub.

spodij ana ℥s.

Spec. diatr. santal.

diarrhod. Abb. ana ℥is.

Gallie mosch. ℥s.

Ligni aloës ℥s.

Camph. gr. X.

Cerati santalin. ℥s. ℥ij.

Aceti rosacei parum,

Excipiantur cum

Laudan. optimi ℥ij.

ol. rosar.

myrtin. ana ℥ij.

cere

resine

G 6

pini

pini ana ℥ij.

F. Massa Emplastri

& inspergantur

spec. diarrh. Abb. q. s.

Camph. gr. j.

olei spicæ gutt. ij.

F. Emplastrum Hepaticum.

CAPUT XXVI.

DE HYDROPE.

HYdropi medentur Cortices Sambuci, Ebuli, soldanellæ succus, gratiola, bryon. colocynth. semen hederæ, laureol. chamel. thymel. Rhabarb. agaric. quæ tamen indifferenter non usurpanda; quod si enim materia in ventriculo contineatur, vel ad eum confluat, vomitus aquâ calidâ, decoct. raphan.

raphan. cum ol. olivar. vel aliis
 provocandus erit : cavendum
 tamen ne violentioribus cor-
 pus perturbemus aut vires pro-
 sternamus.

Ex compositis conferunt,
 Elect. hydragog. Indum, pilul.
 de rhab. de agaric. de mezer;
 vel seq. pulvis : R̄ serapin. ℥ij.
 troch. alhand. ℥j. diagryd. gr. v.
 salis gemmæ gr. iij. cum syr. ro-
 sar. solut. q. s. F. pilul. nō. xv.

Quibus pulveribus uti ma-
 gis arrideat, seq. utantur : R̄ fol-
 danell. fol. senæ s. stip. ana ℥s.
 turbith. ℥ij. mechaoc. ℥iij. rha-
 pont. ℥iij. asari ℥j. ebul. ℥iij.
 troch. alhand. gr. xvi. elater. ℥s.
 Misce pro ix. vel xi. dosibus.

Vel R̄ radic. mechaoc. ℥s.

G 7

cortic.

cortic. radic. ebul. soldanel. Ire-
os, Rhab, ana ℥ss. turbith. gr. v.
elater. gr. ij. Misce.

Reliquiis educendis & discu-
tiendis inserviunt Diuretica,
qualia inter cætera sunt radic.
ononid. elenij, calaminth. me-
um, absynth. sem. dauci, fesel.
decoct. Cicer. Lixivium ex ci-
neribus vitium, ex cineribus de
extremitat. frondium Juniperi
cum vino albo factum, cui ta-
men aromata & saccharum me-
lioris conciliandi gratiâ impo-
nere licet : Hoc ipso lixivio
non paucos ab Hydrope mirè
liberatos legimus.

Est & pulvis quidam Diure-
ticus, contra quosvis tumores,
inflationes corporis, & initium
Hydro-

Hydropis sapi⁹ expertus, quem
Experimentum cujusdam Co-
mitissæ Isenburgicæ Emiliae fu-
isse ferunt, quo plures pauperes
cum primis integræ sanitati re-
stituit, ideò & totum Curatio-
nis modum pro ut ab aliis acce-
pimus adscribere libuit :

℞ glandium vetustar. excorticat.
radic. petrosel. inveterat. oculor.
canceri albiss. ana ℥ij. sacch. tho-
mæi, Cinamom. ana ℥j. omnia te-
nuissimè pulverisentur & cribren-
tur. Priusquam Æger totus decum-
bat, Primum tres bucellas panis si-
liginei superfundat vino forti ac va-
lido, mox inspergat eas ℥iiij. benè
ponderatis pulveris præscripi, &
simul vesperi ante somnum come-
dat & superdormiat. Secundò, die
proximo sequenti, summo mane
itidem totidem de pulvere bucellis
insperso

insperso utatur, & jejuret ad horam unam atque alteram. Tertiò, eodem die vesperi eâdem quantitate edat de pane & pulvere in vino irrigatis, seque cubitum nihil superbibendo vel edendo conferat. Interim Diæta talis quoque instituatur: Abstineat Æger à Piscibus, Carnibus Porcinis, Oleribus, Caseo, Aquis frigidis, potu tenui, potu superfluo & helluationibus, Balneis. Utatur autem vino optimo tenui hoc modo parato ℞ umbellar. integr. flor. sambuc. exsiccat. Nō. iij. spongiæ sambuc. arefact. in aëre sicco & puro Nō. ij. vini albi & fortis ℥ iij. vel ad usum pueri mediocris ætatis ℥ ij. Stent in infusione per noctem, indeque bibat Æger ad placitum, & abstineat à reliquo potu, donec tumor se occultet & recedat. Nota: Si Æger ab hac cura non evidentem alterationem senserit & tumoris amif-

amissionem, potest reiterare Curam elapsis 14. diebus, & non dubium est quin divino auxilio sit pristinam valetudinem recuperaturus. Potest etiam utiliter tumori applicari decoctum vini ex Nasturtio aquatico, anagallid. aquat. artemis. agrimon. betonic. corticibus viridibus sambuci & floribus genistæ.

Hæc prout ab aliis accepimus, ita quoque verbotenus inferere hic libuit.

Croll. in basilic. chym. pag. 118. ad expurgandos crassos & serosos humores ℞j. tartari vitriolati cum ℥ss. mellis rosati solutivi miscet, & in vini enulati ℥ij. exhibet.

Ibidem fol. 250. specificum hydropicum præscribit ex helleb. nigri & colocynth, extract.

cum

cum Mercurio præcipitato; cuius loco exhibere quoque libet Extractum radic. Esulæ à Rulando in centuriis toties decantatum.

Idem Autor pag. 120. Turpethum minerale in Hydrope remedium appropriatum esse dicit, habet enim vim expellendi; cui tamen præferendus Mercurius præcipitatus cum aqua ovorum præparatus, quem D. Joan. Keilius in disputatione sua Inaugurali Marpurgi habita candidè & sincerè hoc modo descripsit:

℞ Mercurij vivi purgati ℥ j. dissolve in suffic. quantit. aquæ fortis factæ ex vitrioli ℥ iij. & salis nitri ℥ ij. post destilla per alembic. ex arena aquam & spiritus sensim:
post-

postquam aliquantulum spiritus
desinere incipiunt, auge ignem, ut
vitrum parum candeat, ac spadi-
ceum quodammodo appareat, sic
enim in alembic. & ad spondilia
Cucurbitæ ex Mercurio flores inu-
tiles flavi & subrubei sese elevant.
Omnib⁹ refrigeratis exime & fran-
ge Cucurbitam, rejectis ad spondi-
lia alembici floribus inutilibus, &
invenies rubeum pulverem in fun-
do, quem tamdiu aquâ calidâ in pa-
ropside terrea lava, donec nihil a-
credinis supererit. Deinde eidem
pulveri exsiccato affunde oleum sa-
lis tartari ad eminentiam duorum
digitorum, abstrahere iterum, ter de-
stillando in arena phlegma; sed ter-
tiâ vice auge ignem, etiam fundo
Cucurbitæ paululum ab igne rube-
scente, atq; hoc modo ascendit Mer-
curij quædam portio cruda seu viva
quæ omninò separanda. Relictam

in fundo materiam contunde, & aquâ dulci calidâ toties elue, donec nulla falsedo, nullæque sordes amplius residuæ fuerint, solo nempe pulvere rubeo relicto, quem exsiccatum & in Cucurbitam mundam positum imbibe cum aqua ovorum, (quæ modò sequitur) ac septies eandem ab eodem ex arena per Alembic. abstrahe. Relictum in fundo aquâ calidâ aliquoties lava, affundumq; Spiritum vini rectificatum septies inde destilla cohobis tot repetitis. Tandem exempto pulveri alcohol vini affundè ut benè humectetur, quod admoto igne accende, & tamdiu spatulâ ferreâ move, donec ardendo consumtum sit. Exhibetur autem hic præcipitatus commodè in Diagrydio hoc modo præparato: ℞ Diagryd. sive Scammon. q. pl. tere in pulverem tenuissimum, pistillo tamen prius oleo amygdal. dulc.

dulc. illito, adde postea pauxillum
olei vitrioli vel sulphuris per cam-
panam facti, & guttas iij. vel iiij. olei
anisi, pro quantitate nempe ipsius
Diagrydij, tere fortiter, & evadet
materia lenta instar picis, cujus gr.
iij. vel iiij. cum Mercurij modo præ-
cipitat. granis iiij. vel v. mista, in
forma pilulari exhibeantur. Opor-
tet autem ut ex instituto morbi pri-
mò exhibeatur hoc Turbith, postea
verò Diuretica adjiciantur, hoc e-
nim in hydrope semper facilitan-
dum est, ut prius per alvum tertio
vel quarto dejiciatur, Aqua, exhi-
bendo catharticum diebus contra-
riis vel intermediis, quam per uri-
nam; secus enim omne serum ad
renes & ureteres devolveretur, ubi
postea propter aggravationem sæpè
pertinacissima symptomata subori-
ri solent.

Aqua Ovorum qua corrigi-
tur

tur Mercurius præcipitatus talis est:

℞ album. ovor. q. p. adde tantundem putaminum ovorum calcinatorum, & destilla ex arena per retortam, igne ad extremum vehementiori, prodit cum oleo fœtido etiam aqua, quam separatam destilla sexies vel septies, donec clara & à sensibili fœtore libera evadat. Hæc aquâ utere ad superiorem præcipitatum.

Martis quoq; præparatio Hydrophi conveniens hæc est:

Dissolve Limaturæ Martis ℥j. in aquæ fortis ℥viij. paulatim & successivè affundendo: digere per noctem; dein aquam fortem per alembic. ex arena abstrahere, habebis ℥jss. croci rubicundissimi, super quem in igne leniter prius exsiccatum funde spiritum vini vulgarem, & apposito alembico cæco digere in arena,

arena, & spiritus vini rubescet, quem à facibus decantatum destilla in balneo ad oleitatem. Est perutile in hydrope exsiccando & visceribus corroborandis; præmissis enim universalibus ex medendi methodo si postea ejus guttæ 9. vel 10. hydropico manè & vesperi in simplici granorum Juniperi decocto propinentur, facile morbum expellit.

CAPUT XXVII.

DE TUMORE

SPLENIS.

DUritiem & Tumorem Splenis emolliunt & resolvunt Cappares, scolopend. Ceterach. cortic. fraxin. tamarisc. ebul. fumar. lupul. scord.

scord. asparag. petrosel. fænicul.
 apium, aristoloch. polytrich.
 cuscute. chamæpyth. rad. bryon.
 & plæraq; ferè Hepatica. Item
 chalybs in aqua & vino sæpius
 extincta, Inprimis gummi am-
 moniacum in aceto scyllitico
 solutum.

Nodulus hic percongruus est:

Rx Fot. Senæ s. stip. ℥i.

Absynth. Mj.

Ceterach. Ms.

Myrobalan. omnium ana ℥i.

Cortic. tamarisc.

cappar. ana ℥is.

Radic. polyp. ℥v.

turpeth.

agaric. ana ℥ij.

garioph. ℥is.

Spec. Diacinam. ℥i.

Misce: Incidantur pro Nodulo,
 duabus vini mensuris imponendo.

Vell

Vel R̄ Cortic. exter. cichor.
 buglofs. glycyrrh. rasæ ana ℥iij.
 cortic. cappar. sum. tamarisc.
 ana ℥ij. uvar. passul. enucl. ℥is.
 tamarinth. enucl. ℥v. prun. Da-
 mascen. Nō. viii. ficuum Nō. vj.
 herb. meliss. rorismar. major.
 scolopend. ana Mj. cent. min.
 borrag. card. benedict. origan.
 calament. ana p. ij. fol. senæ si-
 ne stip. ℥is. agar. troch. ℥ij. epi-
 thym. ℥i. azari ℥j. garioph. ga-
 lang. zing. ana ℥is. sem. citri ℥s.
 anisi ℥iij. Ex hisce sim F. De-
 coctum.

Item R̄ absynth. card. bened.
 ceterach. scolopend. ana Mj.
 fol. Senæ ℥vj. polyp. ℥j. sem. car-
 tham. ℥s. rhab. ℥j. F. Infusio ad
 mensuras duas vini optimi, de

H quo

cul.
 ch.
 on.
 em.
 ius.
 am-
 ico
 est.

do.
 Vell

quo bibat quotidie haustum unum in prima mensa.

Croll. in basilic. pag. 118. in splenis duritie Tartarum Vitriolatum in aq. approp. exhibet: & pag. 157. in splenis doloribus antimonium diaphoret. commendat: Item pag. 254. Essentiam Croci Martis, praemissis tamen attenuantibus & alvum subducentibus in obstructionibus deploratis, cum aqua asplen. adianth. tamarisc. laudat.

Forinsecus quoque adhibenda fomentationes, unguenta & Emplastra, ex decoct. flor. genist. radic. cappar. fol. scolopendr. & aliis supra enarratis: E. G. Rz scolopendr. vulg. calaminth. agrimon. chamom. ana

Mj.

Mj. tamarisc. absynth. aneth.
ana Ms. radic. bryon. cortic. ra-
dic. cappar. ana ℥iij. ꝑ. sambuc.
genist. cent. min. ana ꝑ. ij. stæch.
citrin. ꝑ. j. Ex quibus mixtis F.
Fomentum.

Unguentum tale fit : ℞ ol.
nardin. de cappar. anethin. cha-
momel. bryon. ana ℥iij. sem.
agni casti, scolopend. rutæ, ge-
nist. ana ℥s. cortic. tamarisc. cap-
par. ana ℥s. ammeos gr. viij, am-
moniac. in aceto dissolut. ℥j.
cum pauca Cera F. unguentum.

Emplastrum Spleneticum
hoc modo paretur :

℞ ammoniac. pulveris. ℥is.

bdellij mollis ℥is.

empl. diachylon. comp. ℥i.

de melilot. ℥is.

Cortic. radic. cappar.

H 2

filic.

felic. major.

-cyclam. ana ℥i.

Sem. agni casti ℥ss.

ruthe ℥j.

pulverifanda pulverisentur, & cum resina & oleo capparor: & Cera q. s. F. Cerotum tenax, cuius portio extendatur super alutam rubeam, & obducatur syndone rub. s. a. cui insperg. ol. cumin. fænicul. ana gutt. vj.

CAPUT XXVIII.

DE ICTERO FLAVO ET NIGRO.

ICteritiæ specifica remedia sunt Crocus, Rhabarb. Chelidon. cutis interior flava oxyacanth. sambuc. lapis flavus
in

in felle bovis repertus, pellicula
flava de ventriculis & pedibus
gallinarum & anserum &c. flor.
& herb. perforat. anchusæ aru-
ensis radix colore rubro & sa-
pore amaro.

Seq. Bolus plurimum utilis :

℞ Elect. de succ. rosar. ℥vj.

pulv. Rhab. el. ℥ij

Lumbr. terrest. ℥s.

Croci gr. v.

Diagrid. gr. iij.

Cum sacch. q. s. F. Bolus.

Vel si pulvis placeat :

℞ Rhab. el. ℥iiij.

Sem. aquileg. ℥ij.

Lumbric. terrest. exsicc. ℥is.

Cichor.

fenic.

chelidon. ana ℥i.

santal. rub. ℥s.

H 3

Misce

, &
r: &
cu-

alu-
syn-
ol.

II.

VO

dia
he-
a o-
vus
in

*Misce. Dosis ℥ss. alternis diebus
in ovo elixo, vel pisorum iusculo.*

Commendabiles quoq; sunt
seqq. Morfelli, præsertim in
Ictero ad nigrum declinante:
℞ Card. bened. scord. agareti
ana ℥ss. veron. cent. min. ℥j. ra-
dic. curcum. ℥ss. Rhabarb. ℥j.
cichor. sem. portul. ana ℥ss.
garioph. Zing. ana ℥ss. omnia
pulverisentur, & cum sacch. ℥v.
in aq. veronicæ dissoluti F. Mor-
felli.

Quercetan. in pharm. dog.
rest. fol. m. 273. ut & alij plures
Tragæam ex anserculorum, gal-
linarum, vel pullorum gallina-
ceorum excrementis veno tem-
pore collectis, ad ℥ss. cum vino
exhibent.

Croll.

Croll. in basilic. pag. 193. oleum Succini in aqua Endiv. Cichor. Chelidon. Cuscut. Fragrar. commendat.

Et pag. 127. Turpeto minerali in Ictero nil præstantius esse dicit, cui tamen, quod experti loquimur, hîc multum prævalet præcipitatus faciliori negotio ita paratus :

Solve Mercurij vulgari modo per sal commune & vitriolum sublimati q. v. in aqua communi calida ; solutioni guttatim affunde olei salis tartari, quantum ad præcipitationem requiri videbitur, & præcipitabitur pulvis rubeus ad fundum, quem remoto phlegmate aliquoties aquâ communi edulcora, donec nempe omnis falsedo probè adempta fuerit, post pulverem ex-

H 4 sicca,

ficca, cujus dosis à gr. iij. ad vj. in
mithridat. extract. exhibeatur.

CAPUT XXIX.

DE RENUM ET VE- SICÆ CALCULO.

SExcenta sunt quæ Calcu-
lum non solum cum urina
educunt, sed insuper con-
cretum dissolvunt, confringunt
& impellunt, Diuretica & Li-
thonriptica dicta, qualia sunt
Radic. quinque aperitiv. sem.
frig. major. Eryng. saxifrag. Li-
thosperm. ononid. alkakeng.
Linar. clinopod. glandes, nuclei
perficor. terebinth. Corall. Suc-
cin. &c. Sanguis hircinus, pas-
ser Troglotydes, cujus miram
ad

ad pellendum Calculum effica-
 ciam veteres commendant; ut
 videre est apud Paul. Æginet.
 lib. 3. cap. 45. & Avicen. fen. 18.
 lib. 3. tr. 2. cap. 19. Item, Oculi
 cancr. os sepiæ, lapilli in tauris
 aliisque animalibus reperti; Ni-
 trum aliaq; salia, Lapis Spongi-
 tes, Lyncurius, Judaicus &c.
 Nec prætereundæ usuales in
 Officinis compositiones, ut Ci-
 neres diuret. Pulveres contra
 Calculum, Dialac. major Mes.
 Electuar. Diaprasion, Iustinum,
 Lithontribon Nicol. & Ferne-
 lij, multæque aliæ à Practicis
 commendatæ formulæ. Quibus
 tamen non nisi laxatis prius &
 dilatatis meatibus urinariis jus-
 culis pinguibus, decocto pru-
 nor.

nor. malv. melilot. bugloss. borrag. additâ Cassiæ pulpâ ; itemque cremor. hord. ol. olivar. amygd. dulc. recentiss. & similibus, felici cum successu uti licebit ; Extrinsecus quoque in eundem finem Fomentis, Infusionibus, Inunctionibus & Cataplasmata ex alth. malv. melilot. foenugræc. ol. violar. rosar. terebenth. &c. paratis.

Civi cuidam integerrimo non ita pridem sequentem emulsionem felicissimè exhibuimus ; ℞ sem. 4. frigid. major. excortic. anisi petrosel. ana ℥ij. in aq. fragor. petrosel. cichor. ana ℥is. F. s. a. Emulsio, cujus ℞ ℥iijs. in quibus dissolve flor. Cassiæ cū decoct. Senæ extract. 3vj.

ʒvj. benediēt. laxat. ʒs. de succ.
rosar. ʒis. aq. cinam. ʒj. Misce.

Post hunc pulverem dedimus
℞ Spec. Lithonb. ʒij. sem. ge-
nist. Zingib. ana ʒj. Boracis ʒs.
Detur pro 4. dosibus.

Vel ℞ Sem. genist. ʒj. spec.
Lithonb. ʒij. Zingib. alb. radic.
petrosel. ana ʒj. borac. ʒs. Misce
pro tribus dosibus.

Illustrissima Persona hoc de-
stillato Diuretico feliciter uti-
tur:

℞ Nucl. Persicor.

cerasor.

prunor. sylvest.

amygd. amar. ana ʒi.

dulcium ʒis.

Sem. Anisi

fenicul. ana ʒi.

milij solis

H 6

saxi

saxifrag. vel radicum

ejus ana ℥ss.

cynosbot.

radic. ononid.

Liquirit. ana ℥ss. ℥ij.

petrosel. sicci ℥ijss.

malvæ

bismalv. ana ℥ss.

asparag. ℥ij.

bacc. juniper. ℥ij.

rusci

heliacacab. ana ℥ss.

Limati ligni nephritici ℥ijss.

macerentur in vini

generosi Mens. iij.

F. Destillatio.

Tartarus Vitriolatus, docen-
te Crollio pag. 117. in aq. pe-
troselin. vel parietar. vel vino
albo exhibitus, feliciter quoq;
Calculum expellit, si modo usus
ejus continuetur.

Guttu-

Guttula una atque altera olei succini albi (teste eodem pag. 192.) aquæ petroselini immista & assumta, Calculos & alios meatuum urinalium superfluitates pellit.

Conradus Kunrath in Medulla destillator. Oleum Ludi (h. e. Calculi ex humano corpore exsecti) ex Paracelso commendat.

Sunt qui Oculos Cancrorum ad Renum & Vesicæ Calculos resolvendos & expellendos, in liquorem hoc modo redigant:

℞ Oculor. cancri tenuissimi pulverisat. ℥v. olei salis tartari ℥vj. (alij tantum aceti affundunt quantum ad solutionem opus esse videtur) misce in balneo digere per 14. aut plures dies, postea in matratio

H 7

igne

igne lento in arena coagula spatio
 20. dierum, coagulatos in pulverem
 tere, & cum spiritu vini ut moris est
 extrahe : Hunc spiritum in balneo
 ab extracto evoca, donec maneat
 oleum spadicei coloris, cujus guttæ
 3. vel 4. in aqua ononid. vel petro-
 felin. singulis diebus ad aliquot
 tempus exhibitæ, Calculos resol-
 vunt & expellunt, omnemque tam
 Renum quàm Vesicæ mucilaginem
 insensibiliter educunt.

Spiritus & Oleum Terebin-
 thinæ intus & extra usurpata
 convenientissima sunt, calcu-
 lum enim nunquam concre-
 re permittunt, quod idem de
 Vitrioli spiritu & oleo asserere
 est.

Oleum Terebinthinæ si in scu-
 tella vitrea, aperto igne evaporave-
 rit, in colophoniam instar Rubini
 transpa-

transparentem reducetur; quæ pul-
 verisata & cum spiritu vini extra-
 cta, remoto dein per destillationem
 vel evaporationem menstruo, re-
 linquit Balsamum doloribus Ne-
 phriticis perutilem, cum pluma
 tantum eodem renum regionem
 inungendo. Vel, si mavis, Spiritum
 & Oleum Terebinth. in vitro mixta
 digere aliquot septimanis donec
 uniantur: hæc marmoris frigido su-
 perfusa, in colophoniam translucen-
 centem abeunt, quam dicto modo
 cum Spiritu Vini extrahe & utere.

Famosa quoque ob stupen-
 dam tam sumptione quàm gesta-
 tione, & externo corporis con-
 tactu potentissimè pellendi Cal-
 culos, eorumq; dolores sistendi
 vim, sunt nephritica vocata li-
 gna & lapides; de quibus vide
 Nicol. Manard. in histor. simpl.
 medi-

tio
 em
 est
 neo
 eat
 tæ
 ro-
 uot
 sol-
 am
 em
 in-
 ata
 cu-
 ce-
 de
 ere
 scu-
 ve-
 pini
 pa-

medicam. itemque Anshelm.
Boët. de lapid. & gemm. lib. 2.
cap. 20.

CAPUT XXX.
DE SYMPTOMATI-
BUS MICTIONIS.

AD urinæ Incontinentiam
Rz Vesicæ Capræ aut ovis
ustæ seu calcinatæ, cala-
menth. sem. myrt. glandium
ana q. p. F. pulvis, cujus exhi-
beantur ituro cubitum ℥ij. vel
ʒj. cum vino odorifero.

Vel: Rz Pellicul. inter. ventriculor.
gallar. preparat. ℥vi.
radic. torment. ℥ij.
galang.
nuc. cupress.
boli armen. ana ʒi.

myrrh.

myrrh. ℥i.
 gum. arab.
 mastich. ana ℥i.
 gland. siccar. cum capul.
 rosar. rub. cum semin.
 ana ℥i.
 calaminth. ℥s.
 myrtill. Ital. ℥ij.
 Sem plantag.
 portulac.
 acetos.
 laetuc.
 coriand. preparat. ana ℥ij.
 sacch. albis. ℥ij.
 Pulverisentur subtilissime & s. a.
 F. Tragea.

Perutilis est hic pulvis Multi-
 erculis urine Incontinentiâ post
 partum correptis.

Ischuriæ confert hic pulvis:
 ℞. oculor. cancri, succin. man-
 dibul. lucij, nucl. persicor. ana

q. p.

m.

2.

I-

am

vis

ala-

um

hi-

vel

myrrh.

q. p. misceantur. Dosis p. j. cum vino generoso.

Vesicæ Halecum (quas nostri animas vocant) in fornace exsiccatae, & cum vino exhibitæ idem præstant. Vide Gesner. de Haringo fol. 487.

Fomentetur quoque Æger subtus è scoriis ferri candentibus vino aut aquâ petroselini perfusis: post fomentationem Perinæo Cataplasma ex allio & cæpis coctis cum adipe anserino applicetur.

Lapis Prunellæ, Spiritus & oleum Vitrioli, terebinth. succini rectè etiam propinantur.

Stranguriam (perpurgato prius corpore tam in hoc quàm in aliis meatuum urinalium vitiis)

hoc

hoc pulvere tolles: R̄ Sem. melon. ʒij. liquirit. rosæ ʒj. gland. pulver. oculor. cancri, ana ʒj. sacch. q. s. misceantur F. pulvis subtiliss.

CAPUT XXXI.

DE GONORRHOEA.

Exhibeatur sæpius Terebinth. probè lota, cum radic. Iridis in vitello ovi vel aliter.

Secretum Bellocati hoc fuit:
R̄ Sem. agni casti, mumixæ, succin. menth. ana ʒj. Misce F. pulvis: detur ʒj. in vitello ovi per quinque dies, vel cum aqua Plantaginis.

Vel: R̄ menth. ʒiiij. sem. agni cast.

cast. radic. ireos ana ʒij. sem.
rutæ ʒj. sem lactuc. ʒij. sacch.
candi, ad pondus omnium. Mi-
ſce F. Tragæa, de qua capiat $\frac{1}{2}$.
cochl. duabus horis ante cibum
cum vino albo.

Multum utile & hoc Electu-
arium. l̄ conserv. roſar. anti-
quifs. ʒij. diatrag. frigid. ʒiij.
sem. cyton. excort. malvæ, la-
ctucæ, portular. ruth. alth. ana
ʒs. papav. albi. ʒs. corall. rub. ʒij.
terræ ſigillat. Sileſ. agni caſti,
nuc. moſch. croci Martiſ ana ʒj.
cum ſyrup. myrtin. F. Electuar.
de quo mane & veſperi ad Ju-
glandis magnitudinem ſuma-
tur.

Gilbertus Anglicus inquit, quod
ſemen acetoſæ à puero venerem
non-

nondum experto collectum ad Gonorrhoeam præstantissimum sit remedium.

Turpethum minerate Crollij pro purgante, & Essentia Croci Martis Ejusdem pro astringente commodè adhibentur.

Præcipitatus hic viridis Gonorrhoea specificum & appropriatum esse dicitur:

In aqua forti communi solve mercurij vivi purgati ℥iij. in eadem solve veneris subtilissimè limatæ ℥ss. ac conjunge solutiones; dein ex arena aquam fortem abstrahere, urgendo ignem in fine paulò vehementius, ut maxima pars spirituum inde tollatur: relictum in fundo exsicca, & cum aceto destillato tere, inque balneo per 6. vel plures dies digere; ultimò ebulliant, ut potissima pars

Mer-

Mercurij in aceto solvatur: acetum Mercurio imprægnatum ex leni balneo lentè destilla, & præcipitatus in fundo restabit, non edulcorandus & eluendus, sed rectà exsiccandus: Dosis à gr. 4. ad 8. in conserv. Rosar. manè: Et licet Gonorrhœa cessare visa fuerit, redit tamen ab exhibito hoc specifico: Ideoq; doses convenientes tamdiu singulis diebus iterandæ, donec omnis fluxus fuerit sublatus; movet enim simul hic præcipitatus Gonorrhœam & eandem tollit.

Ab extra circa Renum regionem Laminae plumbeæ multis locis perforatæ lumbis applicentur; Et seq. Cerotum testiculis circumpositum de die nocte q; gestetur:

℞ boli armen. communis
mastich.

terre

terre sigillat. ana ℥i.

Corall. rub. præparat. ℥iſ.

Croci Martis ℥i.

ammoniac. aceto dissolut. ℥ſ.

olei myrthin. ℥i.

Cum Cera & Terebinthina

F. Cerotum.

CAPUT XXXII.

DE LUE VENEREA.

Forestus Observat. lib. 32.

DEcocta sudorifera ex Li-
gno Guajaco, & cortic.
sarsæ parill. chinae, & Sas-
safras qua ratione huic morbo
convenientia parentur & exhi-
beantur, ubivis apud Practicos
invenire est, ideoq; de iis in præ-
sentia aliquid dicere supersede-
mus: Quod si enim altiùs hic
morbus radices egerit, duro
nodo

nodo durus quærendus erit cuneus, sudores proliciendi singulis diebus vel lecto stragulis injectis, vel sudatorio ad id adaptato, quale egregie exstructum Parisiis apud D. Genandum virum celeberrimum, nos quidem vidimus, alios verò ibidem magno suo merito recubantes, ejusq; nectar & ambrosiam degustantes observavimus.

Gargarismus conveniens: R. rofar. rub. plantag. verben. ana M. ij. adianth. veri. M. j. cortic. mediar. sambuc. ℥iij. radic. consolid. major. ℥j. Iridis ℥j. ligni sancti ℥j. rubi cum moris M. ij. hord. integ. ℥is. cortic. granat. ℥s. Decoq. omnia in ℥b iij. aquæ usq; ad tertias: Colaturæ adde
Dia-

Diamor. ℥j. Syr. granat. ℥ij.
 Misceantur.

Confert & Lapid. medica-
 mentos, ℥j. (de quo Croll. in
 basilic. pag. 270.) in cerevis.
 mens. j. solutâ, os sæpius collu-
 ere, & pro Gargarismo uti.

Mercurius verus & unicus
 hujus horrendæ Luis $\rho\iota\zeta\omicron\tau\omicron\mu$
 dici meretur, ideòq; Croll. pag.
 126. Turpethum minerale, &
 pag. 129. Arcanum Corallinum,
 & fol. 131. flores butyri antimo-
 nij, extollit; quibus Sublima-
 tum dulcem seu Aquilam cæ-
 lestem ut vocant, meritò adji-
 cimus.

Mercurium ex Venere para-
 re docet Joan. Beg. in Tyroc,
 chymic. lib. 3. cap. 14. cujus dosis

I - gran.

gran. j. in aqua theriacali vel
theriaca sola, qui quidem Mer-
curius ab initio vomitus mo-
vet, sed sæpius exhibitus tan-
dem per sudores solummodo
morbi mineram expellit.

His annumerare est Mercu-
rium illum præcipitatum cum
aqua ovorum præparatum, cu-
jus supra cap. 26. de Hydrope
ex D. Joan. Keilij disputatione
Inaugulari perfectam descripti-
onem adjecimus.

Exhibentur etiam Mercuria-
ta cum Spiritu Tartari, idq; fe-
lici cum successu, expellunt e-
nim è centro Luem venereum:
postea ex Crollij sententia pag.
160. crustæ oleo Guajacino in-
unctæ decidunt.

CAPUT

CAPUT XXXIII.

DE MENSTRUO-
RUM SUPPRESSIONE.

Menses suppressos propriè
cient & movent, quæ ob-
structiones in utero ape-
riunt & abstergunt, sanguinem-
que ad eundem deducunt; qua-
lia sunt validiùs aperientia &
abstergentia, substantiæq; non-
nihil crassioris, ne citò vires eo-
rum resolvantur, longiùsq; pe-
netrent: ideòque efficacissima
erunt, quæ amaritudinem quan-
dam acrimoniæ admixtam ob-
tinent, ut Sabina, Arthemisia,
absynth. meliss. manub. dictam.
puleg. aristolog. angelic. cala-
minth.

minth. chamædr. chamæpyth.
ruta, majoran. rosmarin. Radic.
rub. tinctor. irid. petrosel. vale-
rian. bacc. juniper. lauri; myr-
rha, castor.

ΕΥΠΟΕΙΣΟΝ muliercularum est:
baccas lauri massâ panis cir-
cumductas, & in clibano ad
consuetum tempus excoctas &
exsiccatas, in subtilissimum pul-
verem redigunt: Hujus pulve-
ris, prout & radic. pimpinel.
exsiccatar. itemq; cardamom.
ana ℥iſ. probè miscent; post ad-
dunt galang. zedoar. cortic. au-
rantior. ana ℥j. & per quidenam
appropinquante mensium tem-
pore, mane & vesperi sub lecti
introitu, cum calida cerevisia
℥ſ. felici cum successu exhibent.

Alia

Alia Conserv. Borrage. ℥j. in
vino albo sæpius exhibent, teste
Hollerio lib. j. de morb. intern.
cap. 58. quam tamen potissimum
in Mensium retentionibus ab
atrâ bile originem ducentibus,
exhibendam rectè censet Ro-
dericus à Castro lib. j. de morb.
mul. cap. 4.

Decoctum hoc crebrâ expe-
rientia comprobatum: ℞ Herb.
puleg. matricar. nepeth. capill.
vener. ana M. j. radic. apij, fæ-
nicul. asparag. ana ℥j. coq. in
suff. q. aquæ ad ℥ ij. colati ℥ iij.
adde Syr. de capill. veneris, de
artemis. ana ℥ iij. quod calidum
ebibat foemina bis de die, manè
jejuno adhuc ventriculo, &
vesperi ante ingressum lecti:

I 3 hocq;

hocq; per aliquot dies conti-
nuetur.

Pulvis si magis arrideat, talis
esto:

℞ Spec. diagalang. ℥iſ.

Myrrha ℥iſ.

Cinam. ℥i.

garioph. ℥i.

Calam. aromat. ℥iſ.

Sacch. albiss. ℥iſ.

F. pulvis subtilissimus, cujus dosis ℥i.

cum vino albo in quo Serpil-
lum ebull. exhibenda.

Pilulae etiam seqq. Menstrua
provocant, ventriculumq; cor-
roborando purgant:

℞ Opoponac. ℥i.

myrrh.

galang. ana ℥ſ. gr. XV.

Spec. hier. simpl. ℥iſ.

mastich. ℥ſ.

Cinam. elect. ℥ſ. gr. XV.

Calam.

Galam. aromat.

rub. tinctor.

sem. citri ana ℥ss.

*Pulverisatis omnibus subtiliss. cum Syr.
de Artimis. F. massa, cujus alternis
diebus ℥i. exhibeatur.*

Paracelsus lib. 7. Archidox.
Specificum ex Splene Bovis ca-
strati Extractum, juvenibus se-
nioribusq; percongruum, præ-
scribit; quod plenius Croll, in
basilic. chym. pag. 224. parare
docet. Sunt qui ex Hepate bo-
vis castrati ficcato idem, imò
præstantius Extractum confici
posse afferunt, ejusq; ℥ss. ad ℥iis.
in appropriato exhibent.

Quercetan. in pharmacop.
dogmatic. restitut. cap. 8. fol.
118. idem Extractum paulò ali-
ter parat, addendo Cinam.

Garioph. & Crocum, cumque vino generoso coquendo : hujus ℥iiij. per 4. vel 5. dies, donec menses prorumpere incipiant, exhibet.

Chalybis quoque usus mirè expertus est, in Mensibus non solum sistendis, sed & mirè provocandis : de cujus variis ad hoc negotium præparationibus vide Roderic. à Cast. loc. cit. cap. 5. Quibus meritò hanc quoque adnumerabimus :

Rz Limaturæ Chalybis subtilissimè limatæ, aceti vini optimi ana ℥j. coque in sartagine ferrea lento igne semper agitando spatulâ ferreâ donec acetum consumtum fuerit, postea subtilissimè tere ; adde pulv. gariophyll. ℥j. & superfunde in Cucurbita vitrea vini Malvatici genui-

genuini ℥ iij. vas obturatum pone ad solem vel retrò fornacem, singulis diebus bis terve diligenter agitando per 14. dies; postea relinque aliquandiu donec fæces subsideant. Hujus Malvatici exhibe Mensium defectu vel fluxu inordinato laborantibus ℥ss. usque ad ℥ij. juvenibus quidem quinque diebus ante novilunium vel primam quadram: senioribus ante plenilunium vel posteriorem quadram, & procede tamdiu donec Menses sese ostenderint. Confer Cl. D. Petræi Nosolog. Harmonic. tom. 2. fol. 187. ubi hanc ferè eandem descriptionem, cum alia composita earundem virtutum invenies.

CAPUT XXXIV.

DE MENSTRUO-

RUM PROFLUVIO.

I 5

Adstrin-

Adstringentia frigida Men-
ses sistunt, qualia sunt,
Bursa Pastoris, pilosella, rosa
rubr. tormentill. nymph. solan.
sempervivum, plantago, Item,
Corall. terra lemn. fumach. ba-
laust. spod. cornu cerv. ustū &c.
Et composita troch. de terra
figillat. de carab. Syr. myrtin.
de granat. de myrtill.

Pulvis hic utilissimus est, et-
iam Prægnantibus :

℞ *Succin.*

Sang. dracon.

Lapid. hematit.

Corall. rub.

Sem. portulac. ana ℥i.

balaustior. ℥ij.

boli armen. preparati. ℥ij.

Mistis omnibus F. pulvis : cu-
jus detur ℥j. ad ℥ij. cum ℥iij. Aq.
Plan.

Plantaginis. Ad summum etiam
 tertia vice sumtus liberat.

Alius: R̄ Spec. diamargar. frig.

letificant. Galen.

Diagem. ana. ℥i.

Cinam. elect. ℥ij.

Trochis. de Carab.

de sigill. lemn. ana ℥ij.

Cornu cerv. usti

Corall. rub. ana ℥i.

troch. è Rhab. ℥i.

Radic. Symphit.

Tormentill. ana ℥ij.

Sacch. albiss. ℥ss.

Misceantur omnia, & s. a. F.

Tragæa, à ℥ss. ad ℥j. cum vino
 alternis diebus exhibenda.

Utile & hoc Electuar. R̄ Con-
 serv. Rosar. antiquiss. ℥ij. Co-
 rall. rub. contus. ℥ss. ebor. usti,
 boli armen. ana ℥ij. lapid. hæ-
 matit. ℥ij. M. de quo singulis au-

roris capiatur quantitas avel-
lanæ.

Nonnulli de sorditie parum
soliciti, succi stercoris asinini
vel suilli, syr. myrtill. ana ℥ss. cum
aq. plantag. ℥j. certo experi-
mento exhibent.

Exhibeatur & sæpius Sal seu
Magisterium Corallorum, cum
aqua Plantag. seu Bursæ pasto-
ris, adjectis sæpius aliquot gut-
tulis spiritus vitrioli. Cibis hoc
sale condiatur: ℞ Salis Corall.
℥j. sem. lactuc. plantag. ana ℥ss.
piperis longi, nucis mosch. ana
ʒj. M. pro pulvere. In potu ma-
cerentur Radic. Consolid. ma-
jor. valerian. beton. item usnea
pruni sylvestris, adjectis quoque
aromatibus.

Utili.

Utiliter etiam exhibetur Ferrum potabile seu Essentia Martis, Item Crocus ejusdem, nec non præparationes Chalybis, de quibus capite præcedente.

Pro Topico: Spongia marina in aceto forti bullita, & super pubem mulieris posita, Menstrua sistit: quod idem egregiè quoq; præstat Balneum aluminis; sed plerunque steriles & ad conceptionem ineptas reddit Mulieres.

CAPUT XXXV.

DE SUFFOCATIONE MATRICIS.

Confer ea quorum cap. 33. facta fuit mentio; sæpissimè enim

enim hic affectus ex Menstruis
retentis, præsertim in juven-
culis oritur, ideoq; primò cienda
sunt: Sæpius tamen symptoma-
rum vehementia prius inhiben-
da ligaturis dolorificis frictioni-
busq; convenientibus non so-
lum infra sed & supra genua,
præsertim in interiori parte:
postea supra umbilicum præ-
cordia fasciis liganda; pili digi-
torum pedum aut etiam par-
tium pudendarum evellendi:
Naribus fætida, ut fumus plu-
marum perdicum accensarum,
corij, pilorum hominis, panni,
lanæ, adhibenda; vel etiam gal-
ban. sagapen. castor. bitumen
odoretur: utero verò odorata,
ut cassia lign. myrrh. styrax. ca-
lamint.

lamint. garyoph. costus, diamb. r.
diamosch. troch. de gall. &
alipt. moschat. vel etiam osu-
tericum cum oleo Iasmino, de Naph-
ta, de Spica, aut id genus alio, in
quo gran. j. aut 2. zibethi vel
moschi dissoluta sint, inunga-
tur; aut gossypium eâdem mi-
xturâ delibutum pudoris sinui
indatur.

Alb. Bottin. lib. de morb.
mul. cap. 46. inquit, quod fu-
mus ex verrucis equorum tibiis
adnascentibus, naribus admo-
tus, quasi momento Mulieres
suffocatas reducat: quem tamen
rectiùs aliis ad genitalia fieri
jubent.

Paracelsus lib. de morb. a-
ment. tr. 2. cap. 4. fol. m. 503.
pulve-

pulverem compositum talem
 præscribit: R̄ verrucar. equor.
 genuum ℥i. asæ fatid. ℥j. conu-
 um unguar. capræ ℥ij. Misce,
 pulverisentur. Hujus ℥j. prunis
 impositus per tritorium bom-
 byce circumvolutum super se-
 dem clausam manè & vesperi,
 vel instante paroxysmo reci-
 piatur.

Interius quoq; interim (do-
 cente Croll. in basil. chym. pag.
 224.) datur Spiritus Vitrioli cum
 Sale Corallorum in aqua Melif-
 sæ & Artemisæ; sed enim Co-
 rallorum in vehementissima
 suffocatione, ubi omnia irrita
 sunt, in aq. artemis. puleg. me-
 liss. exhibitum juvare asserit
 pag. 166.

Idem

Idem pag. 223. Elixir uterinum describit, cuius si Ḑj . vel Ḑij . ingruente paroxysmo exhibeantur, illicò suffocatae sanantur.

Et pag. 193. olei Succini gutt. 7. vel 8. in aq. puleg. exhibet, hocq; eodem nares, cordis pectorisq; regionem jungit.

Sal quoq; Jovis teste eodem pag. 225. calidè umbilico inunctum summum est remedium; matrix enim quamprimum calorem sentit, in locum suum redit, nec amplius inde movetur.

Quercetan. in pharmacop. dogm. restit. cap. ult. fol. 412. Fæculæ Bryoniæ gr. x. vel xii. cum pauco Castoreo vel Asa fætida summum & præcipuum remedi.

medium contra omnes Matricis Suffocationes esse docet: cui adstipulatur Matthiolus, qui se vidisse mulierem testatur, quæ per annos hoc morbo vexata, tandem radicis Bryoniæ ℥j. in vino albo decoquens, & in hebdomade semel bibens, optimè cum hac Medicina convaluerit.

Commendabilis quoque est Pulvis Bezoardicus, supra cap. 18. de Cordis affectibus descriptus, quem ibidem videre est.

Ad dolorem quoque uteri mitigandum, inq; locum suum reducendum, unguentum hoc Juglandis Cortici inditum, super ligando panem tostum (alij recentem malunt) oleo appropriato madidum, felicissimè applica-

plicatum novimus: R̄ terebinth.
 ℥ss. sævi hircin. ℥j. butyri Maja-
 lis insulsi ℥is. misceantur probè
 ad lentum ignem.

Alij sic præscribunt:

R̄ butyri lactis capræ recent. ℥vi.

Sevi Cervinæ.

Terebinth. ana ℥ss.

Gummi ammoniac.

Aloës Epatic. ana ℥ij.

Misceantur & F. unguentum.

CAPUT XXXVI.

DE UTERI PROCI- DENTIA.

ADfectûs hujus rarioris Cu-
 ratio operatione Chirur-
 gica potissimùm, & artificiosa
 uteri repositione & retentione
 perficitur, Ægram nimirum su-
 per

per dorsum resupinam coxis al-
terioribus dilatisq; & reflexis po-
plitibus collocando : hinc ute-
rum prolapsum oleo tepido aut
butyro infulso, vel etiam deco-
cto Malvæ, chamemol. bacc. lau-
ri fomentatum, asperso post
pulvere astringente ex acacia,
hypocist. pulv. oss. dactylor.
combustor. aut mumiâ vel gallis
subtilissime pulverisatis, in pro-
prium locum reponendo : in-
trudendo insuper Lanam in se
convolutam, formâ & crassitu-
dine muliebris sinui responden-
tem, linteoloq; exceptam, ac vi-
no stiptico imbutam sicq; absq;
dolore & violentia in proprium
situm devolvendo.

Umbilico verò & Iliis Cucur-
bitulæ

bitulæ sæpius sine scarificatione affigendæ; de quibus omnibus vide plura apud Alb. Bottin. de mul. morb. cap. 69. fol. 382. & seqq. Jac. Sylv. comment. de mens. mul. fol. 330. Æt. tetr. 4. ferm. 4. cap. 76.

Quod si uterus prolapsus putredine corripatur, quod corruptum putridumq; est resecandum, idq; citra periculi formidinem, cum etiam universo utero ablato nonnullæ Mulieres plures annos supervixerint, prout testantur Avenzoar lib. 2. tr. 5. cap. 4. Æginet. lib. 3. cap. 72. Ruffetus sect. 4. de part. cæsar. cap. 5. fol. 538. Anton. Beniven. lib. de abdit. morb. causis cap. II. fol. 155. & alij.

Quin

al-
po-
te-
aut
co-
au-
poit
cia,
lor.
allis
pro-
in-
n se
tu-
len-
vi-
osq;
um
ur-
ulæ

Quin quod magis fortè mi-
reris , Nobilissimæ cujusdam
Matronæ, Matricis ulcere mali-
gno laborantis, alterum testicu-
lum è Genitalibus propenden-
tem , inq; gangrænam abeun-
tem , Experimentissimi cujusdam
Medici jussu Chirurgi manu re-
sectum novimus , Nobilissa ad-
huc superstite.

CAPUT XXXVII.

DE HERNIA.

Juvant Perfoliata , Symp-
Sanicul. Solidag. farracen.
plantag. herniar. & id genus
plurima adstringentia exsiccan-
tia & consolidantia, quorum ta-
men virtus exigua est, nisi debite
liga-

ligaturæ & fasciæ convenientes
simul applicentur.

Pulvis hic sæpius exhibeatur:
& radic. aaron. vino correct. ut
docet Quercetan. in pharm.
dogm. restit. fol. 272. radic.
symph. major. herb. herniar.
perfoliat. sanicul. alchimil. ve-
ronic. equiset. sem. perfoliat.
ana ℥iij. cujus ℥s. vel etiam plus
vesperi longè à cœna cum ce-
revisia calida exhibeatur & su-
perdormiat.

Quercetan. ibid. fol. 278. ali-
um pulverem præscribit ad o-
mnes Herniæ species, & ipsam
enteroclen convenientem.

Crollius in basil. chym. pag.
152. Guttas aliquot olei salis ex-
hibet, exterius quoq; locum
affe-

affectum oleo eodem inungen-
do, adhibito insuper balneo
Hernioso, ex chamom. malv.
melilot. parato.

Nonnulli etiam unguento
Comitissæ locum affectum in-
ungunt.

Alij hoc unguento: R̄ myrrh.
electifs. helleb. albifs. ana ðif.
gr. x. Litharg. ʒj. ol. laurin. ʒj.
ceræ novæ ʒj. gr. x. Misce. F. s. a.
unguentum molle.

Aliud: R̄ ol. mastich. nardin.
myrtillor. ana ʒvj. chamome-
lin. lil. alb. amygd. dulc. ana
ʒf. unguenti Comitifs. ʒf. Misce
pro unguento emolliente & pa-
rum adstringente.

Post superponatur seq. Em-
plastrum: R̄ Emplastri de pelle
arie-

arietin., de gratia Dei ana ℥ss.
 sang. dracon. oliban. mastich.
 ana ℥j. cum q. s. olei myrtill. F.
 Emplastrum.

Vel ℞ aloës succocitr. boli
 armen. ana ℥j. mastich. thuris,
 tragacanth. gum. arab. ana ℥ij.
 mumiaē ℥j. ℥j. visci querc. nuc.
 cupress. myrrh. lytharg. ana
 ℥ij. aristolog. utriusque ana ℥ij.
 gallar. perforat. ℥ss. colophon.
 Ceræ rub. picis naval. ana ℥j.
 pulverisanda subtilissime pulve-
 risentur, & dissolv. gumm. cum
 ol. mastich. adde parum Tere-
 binth. F. Emplastrum.

Fortius hoc est : ℞ nuc. cu-
 press. gallar. immatur. ana ℥ij.
 radic. symph. major. ℥iiij. glu-
 tin. piscium ℥x. gum. arab. ℥ss.

K thuris,

thuris, mastich. galban. serapin.
ana ʒiij. picis naval. bitum. Ju-
daic. glutinis quo capiuntur vo-
lucres, sevi hircin. terebinth.
ceræ ana q. s. F. s. a. & summa
cum diligentia Emplastrum.

CAPUT XXXVIII.
DE PODAGRA.

UTiles sunt pilulæ de her-
modactyl. major. & mi-
nor. addendo calidum in
calida frigidum in frigida poda-
gra: It. Pilulæ Arthriticæ dictæ,
de Sagapeno.

Plurimum prodest Garyo-
costinum hoc modo paratum:
℞ hermodactyl. à cortice supe-
riore mundator. diagryd. ana ʒij.
costj

costi, cumin. zingib. garyophyl.
ana ʒj. pulverisata & cribrata
conficiantur cum syrupo facto
ex vino albo & melle invicem
coctis, donec formam Syrupi
benè cocti recipiant, & F. Ele-
ctuar. in formam opiatae, cujus
dosis ʒij. vel iij.

Croll. in basilie. chym. fol.
243. pulverem Arthetium ex
hermodact. turpet. & aliis de-
scribit, quem ibi invenire est.

Verum talibus non solum
præsente jam morbo, sed quo-
libet anno bis, vere nempe &
autumno præservationis gratia
prudenter utendum.

Philip. Müllerus in myster.
medic. fol. mihi 177. Aquam
Antipodagricam Thomæ Tan-

tini describit, sed diminutè, minusque perfectè: veriore descriptionem pro ut ab aliis accepimus liberè dabimus;

℞ Cinam. ℥i. nuc. mosch. ℥j. zedoar. ℥s. macis ℥ij. galang. garyoph. ana ℥s. croci ℥j. mosch. optimi gr. xv. perlar. corall. præparat. ana ℥j. olei succin. ℥s. aq. lavend. cinamom. olei spicæ, juniper. ana ℥j. aq. rosar. optimæ ℥ij. contusis contundendis injiciantur omnia in lagenam stanneam capacem, affunde mensuram unam boni spiritus juniperini optimè dephlegmati, imposito operculo claudè lagenam, & vesicâ commissuram muni, ne quid exspiret; pone ad digerendum in lenem calorem arenæ, vel retrò fornacem per tres septimanas, quò diutius eò melius; quo factò exprime & per filtrum cola: Fæces calcina in olla, & extrahe Sal cum propria cola-

colatura prædicta; dein iterum cola-
 per filtrum; postea colaturam fun-
 de in Cucurbitam, ut vix ejus secun-
 da vel tertia pars adimpleatur; ori-
 ficio Cucurbitæ intrude gossypium
 oleo olivar. madefactum, impone
 alembic. & destilla ex cineribus,
 igne primum leni dein auctiori, ut
 olea etiam prodeant. Quod primò
 prodit seorsim excipiatur: posterius
 misce cum Spiritus salis ammoniaci
 & Spiritus urinæ æqualib. partibus:
 hæc mistura illinitur cum penna
 membris podagrigo dolore obfes-
 sis, singulis horæ quadrantibus se-
 mel vel quoties opus esse videbitur.
 De priori aqua (quæ primò destil-
 lando prodiit) exhibeatur Patienti
 quotidie ter, singulis vicibus pro
 dosi cochl. s. mane jejuno ventricu-
 lo, meridie, & vesperi horâ unâ post
 cibum.

K 3

Ad

Ad sistendos quoq; dolores
 & Stercor. vaccæ nigr. ℥j. mel-
 lis ℥iij. alum. ℥ij. ovum inte-
 grum, croci ℥s. boli armen. ℥j.
 cum aq. veron. rosar. & aceto
 q. s. F. Cataplasma, addendo in
 fine Camphoræ ℥j.

Ad artus verò debiles robo-
 randos hoc utere Linimento:
 & ol. verm. terrest. ℥is. ol. baccar.
 juniper. ℥is. terebinth. ℥s. nuc.
 mosch. ℥j. pingued. human. taxi,
 an. ℥iij. ol. vulp. ℥j. petrol. ℥s. spice
 ℥s. Misceantur pro Linimento.

*Vive vale Lector, quod nosti
 rectius hisce, Candidus imperti.*

INDEX

INDEX CAPITUM.

	I.	De digestivis universali- bus.	fol. 1
	II.	De Cephalalgia.	9
	III.	De Phrenitide.	15
	IV.	De Melancholia.	20
	V.	De Epilepsia.	31
	VI.	De Apoplexia.	45
	VII.	De Catarrho.	53
	VIII.	De Ophthalmia.	59
	IX.	De Aurium vitiis.	66
	X.	De Hemorrhagia Nariū.	68
Cap.	XI.	De Dentium doloribus.	72
	XII.	De Angina.	77
	XIII.	De Dyspnœa & Asthmate	83
	XIV.	De Tussi.	90
	XV.	De Pleuritide.	95
	XVI.	De Phthisi.	101
	XVII.	De Hemoptysi.	103
	XVIII.	De Cordis affectibus.	105
	XIX.	De ventriculi affectibus.	113
	XX.	De Diarrhœa.	123
	XXI.	De Dysenteria.	126
	XXII.	De Colica.	132
		K 4	Cap.

INDEX CAPITUM.

	XXIII.	De Vermibus.	fol. 138
	XXIV.	De Haemorrhoidibus.	146
	XXV.	De Obstructione Hepa- tis.	150
	XXVI.	De Hydrope.	156
	XXVII.	De Tumore Splenis.	167
	XXVIII.	De Ictero flavo & nigro.	172
	XXIX.	De Renum & Vesicae Calculo.	176
Cap.	XXX.	De Symptomatibus Mi- ctionis.	184
	XXXI.	De Gonorrhœa.	187
	XXXII.	De Lue Venerea.	191
	XXXIII.	De Menstruorum sup- pressione.	195
	XXXIV.	De Profluvio Menstru- orum.	201
	XXXV.	De Suffocatione Matri- cis.	205
	XXXVI.	De Procidetia uteri.	211
	XXXVII.	De Hernia.	214
	XXXVIII.	De Podagra.	218

FINIS.

Rae
297

ULB Halle
006 750 605

3

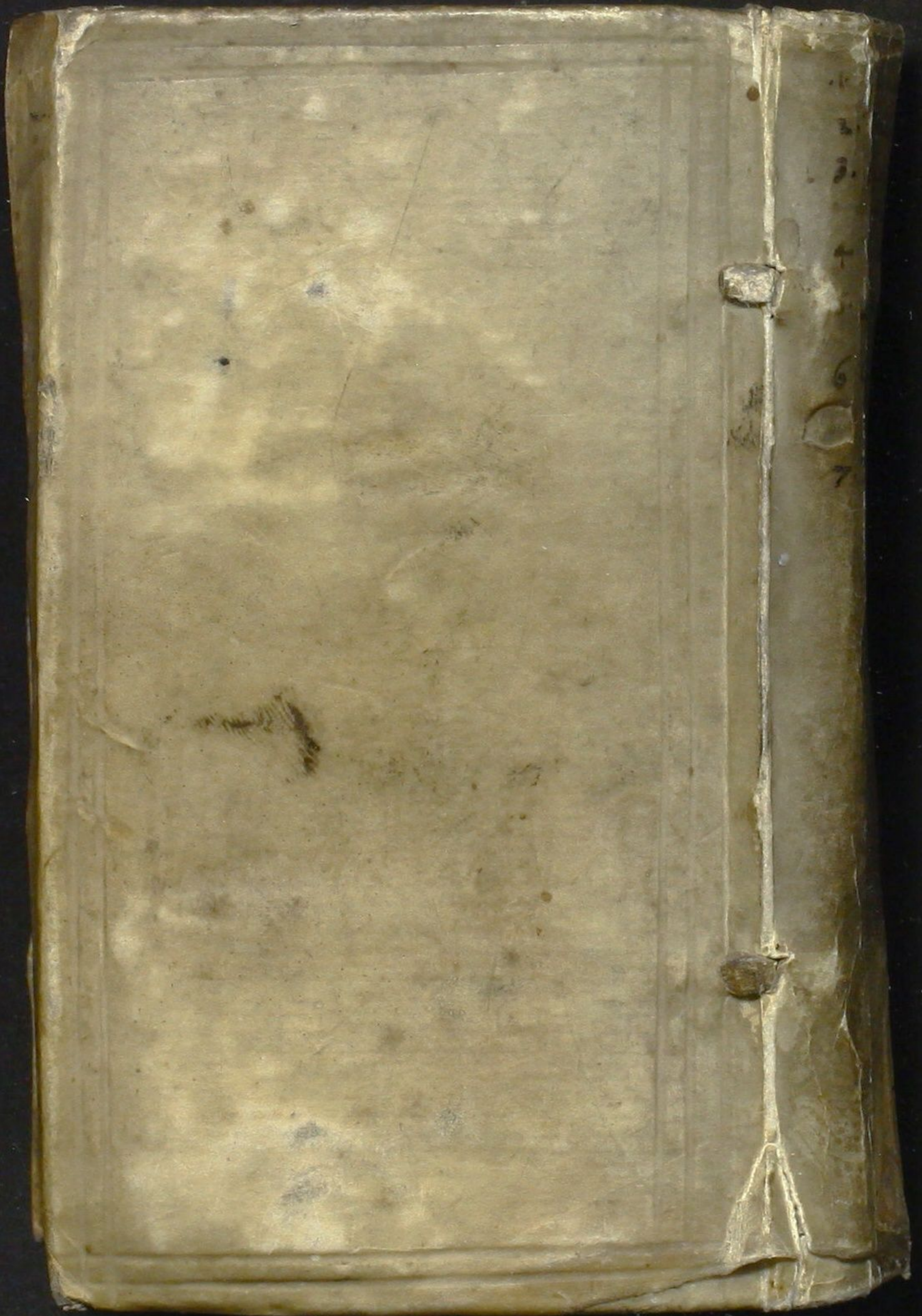

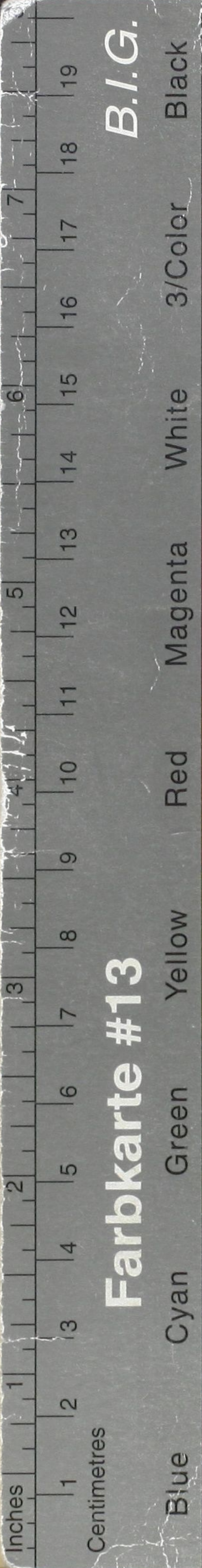
1077

[Faint, illegible handwritten text]

ENCHEIRIDION ^A
DOGMATICO-
HERMETICUM
Morborum partium corporis
humani præcipuorum Curatio-
nes breves continens:
In gratiam veræ Medicinæ
Studioforum conscriptum
 à
JOANNE VINCENTIO
FINCKIO, Fuldâ-Buchonio, Med. D.

16

.18.

LIPSIÆ
 Excudebat Laurentius Cober.
Impensis Elie Rehefeldij & Johan. Grosij.

